

Lovforslag nr. L 180. Fremsat den 14. marts 2007 af justitsministeren (Lene Espersen)

Forslag

til

Lov om ændring af færdselsloven

(Alkoholkoncentration i udåndingsluft, nulgrænse for euforiserende stoffer m.v.)

§ 1

I færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1100 af 8. november 2006, som ændret ved lov nr. 1560 af 20. december 2006, § 1 i lov nr. 1565 af 20. december 2006 og § 2 i lov nr. 106 af 7. februar 2007, foretages følgende ændringer:

1. I § 53, stk. 1, indsættes efter »0,50 promille«: »; eller at alkoholkoncentrationen i udåndingsluften under eller efter kørslen overstiger 0,25 milligram pr. liter luft«.

2. Overskriften til § 54 affattes således:

»Kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer, sygdom m.v.«

3. § 54, stk. 1, ophæves, og i stedet indsættes:

»Et motordrevet køretøj må ikke føres eller forsøges ført af nogen, hvis blod under eller efter kørslen indeholder bevidsthedspåvirkende stoffer, som efter regler fastsat af justitsministeren er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden. Denne bestemmelse finder dog ikke anvendelse for stoffer, som den pågældende har indtaget i henhold til og i overensstemmelse med en lovlig recept.

Stk. 2. Et motordrevet køretøj må endvidere ikke føres eller forsøges ført af nogen, som på grund af sygdom, svækkelse, overanstrengelse, mangel på søvn, påvirkning af opstemmende eller bedøvende midler eller af lignende årsager befinder sig i en sådan tilstand, at han eller hun er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt tryggende måde.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

4. I § 54, stk. 2, der bliver stk. 3, ændres »af de foran nævnte grunde« til: »af de grunde, der er nævnt i stk. 2,«, og i § 54, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres »stk. 1« til: »stk. 2«.

5. § 55, stk. 1, affattes således:

»Politiet kan til enhver tid kræve, at føreren af et køretøj eller en rytter afgiver udåndings-, spyt- eller svedprøve eller lader sine øjne besigtige. Politiet kan forlange, at en person afgiver udåndingsprøve på et andet sted, end hvor den pågældende er antruffet, hvis der er grund til at antage, at den pågældende har overtrådt § 53.«

6. I § 55, stk. 2, 1. pkt., ændres »§ 54, stk. 1 eller 2,« til: »§ 54, stk. 1, 2 eller 3,«.

7. I § 60 a, stk. 1, ændres »§ 125, stk. 1, nr. 1-3 eller 8,« til: »§ 125, stk. 1, nr. 1-3, 8 eller 9,«.

8. I § 60 a, stk. 3, nr. 1, ændres »§ 126, stk. 1, nr. 4,« til: »§ 126, stk. 1, nr. 5,«.

9. I § 60 a, stk. 3, nr. 3, ændres »§ 126, stk. 1, nr. 6 eller 8« til: »§ 126, stk. 1, nr. 7 eller 9«.

10. § 117 affattes således:

»§ 117. Spirituskørsel med motorkøretøj, stor knallert, traktor eller motorredskab og overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, straffes med bøde, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Straffen efter stk. 1 kan stige til fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis

1) alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen har oversteget 2,00 promille, eller alkoholkoncentrationen i udåndingsluften under eller efter kørslen har oversteget 1,00 milligram pr. liter luft,

- 2) føreren under særdeles skærpende omstændigheder har overtrådt færdselslovens § 54, stk. 2,
- 3) føreren findes skyldig i flere tilfælde af spirituskørsel eller overtrædelse af § 54, stk. 1 eller 2,
- 4) føreren tidligere er frakendt førerretten betinget som følge af spirituskørsel eller overtrædelse af § 54, stk. 1 eller 2, og det nye forhold er begået inden 3 år efter, at den tidligere afgørelse blev endelig,
- 5) føreren tidligere er pålagt kørselsforbud efter § 127 som følge af spirituskørsel eller overtrædelse af § 54, stk. 1 eller 2, og det nye forhold er begået inden 3 år efter, at afgørelsen om kørselsforbuddet blev endelig,
- 6) føreren tidligere er frakendt førerretten ubetinget som følge af spirituskørsel eller overtrædelse af § 54, stk. 1 eller 2, og det nye forhold er begået inden 5 år efter udløbet af frakendelsestiden,
- 7) spirituskørslen eller overtrædelsen af § 54, stk. 1 eller 2, er foregået ved uberettiget brug af et motorkøretøj, en stor knallert, en traktor eller et motorredskab, jf. straffelovens § 293, stk. 1, og § 293 a, eller
- 8) føreren findes skyldig i forhold, der er omfattet af § 125, stk. 1, nr. 1-4, eller § 126, stk. 1, nr. 3.«

11. § 117 b, stk. 1, affattes således:

»Bøder idømt efter § 117, stk. 1, udmåles under hensyntagen til den pågældendes indtægtsforhold på gerningstidspunktet. Ved udmåling af bøder for spirituskørsel skal der endvidere tages hensyn til alkoholkoncentrationen i blodet eller i udåndingsluften under eller efter kørslen.«

12. I § 117 d udgår »§ 54, stk. 1,«.

13. I § 118, stk. 1, nr. 1, ændres »§ 54, stk. 2-4,« til: »§ 54, stk. 3-5,«.

14. I § 118, stk. 2, 1. pkt., ændres »§ 54, stk. 2-4,« til: »§ 54, stk. 3-5,«.

15. I § 118, stk. 6, ændres »§ 126, stk. 1, nr. 4,« til: »§ 126, stk. 1, nr. 5,«.

16. § 119, stk. 2-4 ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Domsmand medvirker, jf. dog stk. 3, i sager,

- 1) hvor der bliver spørgsmål om højere straf end bøde,

- 2) hvor der bliver spørgsmål om ubetinget frakendelse af førerretten efter § 126, stk. 1, nr. 5,

- 3) som i øvrigt skønnes at være af særlig indgribende betydning for tiltalte eller af særlig offentlig interesse.

Stk. 3. Domsmand medvirker uanset reglerne i stk. 2 ikke i sager, der

- 1) behandles efter reglerne i retsplejelovens § 831,

- 2) vedrører overtrædelse af § 53,

- 3) vedrører overtrædelse af § 54, stk. 1, eller

- 4) vedrører overtrædelse af § 117 a.

Stk. 4. Offentlig forsvarer beskikkes efter reglerne i retsplejelovens § 731 og 732. Hvis tiltalte fremsætter begæring herom, beskikkes i byretten tillige offentlig forsvarer

- 1) i sager, hvor der bliver spørgsmål om frakendelse af førerretten eller kørselsforbud, og der ikke medvirker domsmænd, og

- 2) i sager om overtrædelse af § 53 eller § 54, stk. 1.

Stk. 5. Tiltalte skal vejledes om adgangen til forsvarerbeskikkelse.«

17. I § 119 a, stk. 1, ændres »§ 125, stk. 1, nr. 2-7, § 125, stk. 2 eller 3, eller § 126, stk. 1, nr. 1-3« til: »§ 125, stk. 1, nr. 2-8, § 125, stk. 2 eller 3, eller § 126, stk. 1, nr. 1-4«.

18. I § 125, stk. 1, nr. 7, udgår »eller«.

19. I § 125, stk. 1, indsættes efter nr. 7 som nyt nummer:

»8) føreren har gjort sig skyldig i en overtrædelse af § 54, stk. 1, eller en overtrædelse af § 54, stk. 2, der ikke er omfattet af § 126, stk. 1, nr. 2, eller«.

Nr. 8 bliver herefter nr. 9.

20. I § 126, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »1,20 promille«: »eller en alkoholkoncentration i udåndingsluften under eller efter kørslen over 0,60 milligram pr. liter luft«.

21. I § 126, stk. 1, indsættes efter nr. 1 som nyt nummer:

»2) under skærpende omstændigheder har gjort sig skyldig i overtrædelse af § 54, stk. 2,«.

Nr. 2-8 bliver herefter nr. 3-9.

22. I § 126, stk. 1, nr. 5, der bliver nr. 6, ændres »§ 125, stk. 1, nr. 1-7,« til: »§ 125, stk. 1, nr. 1-8,«.

23. I § 127, 1. pkt., ændres »§ 125, stk. 1, nr. 1-3, 7 eller 8, § 125, stk. 3, eller § 126, stk. 2, jf. § 126, stk. 1, nr. 1,« til: »§ 125, stk. 1, nr. 1-3, 7-8 eller 9, § 125, stk. 3, eller § 126, stk. 2, jf. § 126, stk. 1, nr. 1 eller 2,«.

24. I § 128, stk. 2, indsættes efter »spirituskørsel«: »eller overtrædelse af § 54, stk. 2, der er omfattet af § 126, stk. 1, nr. 2,«.

25. § 133 a, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Konfiskation skal ske, hvis

- 1) ejeren af køretøjet har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en promille over 1,20 eller en alkoholconcentration i udåndingsluften over 0,60 milligram pr. liter luft, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten, eller overtrædelse under skærpene omstændig-

heder af § 54, stk. 2, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten, og

- 2) den pågældende to gange tidligere inden for de seneste 3 år før, det nye forhold er begået, har gjort sig skyldig i forhold som nævnt i nr. 1, der har medført ubetinget frakendelse af førerretten.

Stk. 3. Konfiskation efter stk. 2 skal ske, selv om køretøjet ikke er anvendt ved den aktuelle overtrædelse.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2007.

Stk. 2. Færdselslovens § 119, stk. 2-5, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 16, finder anvendelse i straffesager, hvor der efter lovens ikrafttræden rejses tiltale i første instans.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1. Indledning	6519
1.1. Lovforslagets formål	6519
1.2. Lovforslagets baggrund.....	6520
2. Oversigt over lovforslaget.....	6520
3. Målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft som bevis i sager om spirituskørsel.....	6520
3.1. Gældende ret	6520
3.2. Udvalgets overvejelser og forslag.....	6521
3.2.1. Anvendelse af målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft som bevis i sager om spirituskørsel.....	6521
3.2.2. Forholdet mellem alkoholkoncentrationen i blod og udåndingsluft.....	6522
3.2.3. Sikkerhed for korrekte målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften	6523
3.2.4. Anvendelse af blodprøver i sager om spirituskørsel.....	6524
3.2.5. Udvalgets forslag	6524
3.3. Justitsministeriets overvejelser	6525
4. Nulgrænse for kørsel med bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet.....	6526
4.1. Gældende ret	6526
4.2. Udvalgets overvejelser og forslag.....	6526
4.2.1. Nulgrænse for kørsel med bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet	6526
4.2.2. Omfattede stoffer	6528
4.2.3. Lægeordineret medicin	6528
4.2.4. Opretholdelse af den gældende bestemmelse i færdselslovens § 54, stk. 1 (føreevnekriteriet).....	6529
4.2.5. Udvalgets forslag	6529
4.3. Justitsministeriets overvejelser	6529
5. Skærpelse af sanktionerne for kørsel under påvirkning af andet end alkohol	6530
5.1. Gældende ret	6530
5.1.1. Straf.....	6530
5.1.2. Frakendelse af førerretten.....	6530
5.2. Udvalgets overvejelser og forslag.....	6531
5.2.1. Straf.....	6531
5.2.1.1. Overtrædelse af den foreslåede nulgrænse	6531
5.2.1.2. Overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 (føreevnekriteriet)	6532

5.2.2.	Frakendelse af førerretten	6533
5.2.2.1.	Overtrædelse af den foreslåede nulgrænse.....	6533
5.2.2.2.	Overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 (føreevnekræteriet).....	6533
5.2.3.	Gentagelsesvirkning.....	6534
5.2.4.	Konfiskation.....	6534
5.2.5.	Tilkendegivelser.....	6534
5.3.	Justitsministeriets overvejelser.....	6534
6.	Politiets efterforskningsbeføjelser i sager om spirituskørsel og kørsel under påvirkning af andet end alkohol.....	6536
6.1.	Gældende ret	6536
6.2.	Udvalgets overvejelser og forslag.....	6536
6.2.1.	Tilpasning som følge af forslaget om målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft	6536
6.2.2.	Tilpasninger som følge af den foreslåede nulgrænse for kørsel med bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet	6537
6.3.	Justitsministeriets overvejelser.....	6537
7.	Domsmænds medvirken i færdselssager.....	6537
7.1.	Gældende ret	6537
7.2.	Udvalgets overvejelser	6538
7.2.1.	Indledende overvejelser vedrørende domsmænds medvirken i færdselssager	6538
7.2.2.	Domsmænds medvirken i sager om ubetinget frakendelse af førerretten.....	6539
7.2.3.	Domsmænds medvirken i sager om spirituskørsel og andre kørselsfejl.....	6540
7.2.4.	Domsmænds medvirken i sager om kørselsforbud.....	6540
7.2.5.	Domsmænds medvirken i sager om kørsel under påvirkning af andet end alkohol	6541
7.2.6.	Sammenfatning af udvalgets overvejelser om domsmænds medvirken i færdselssager	6541
7.3.	Justitsministeriets overvejelser.....	6542
8.	Økonomiske og administrative konsekvenser mv.....	6542
8.1.	Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner.....	6542
8.2.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	6542
8.3.	Miljømæssige konsekvenser	6542
8.4.	Administrative konsekvenser for borgerne	6542
8.5.	Forholdet til EU-retten	6542
9.	Hørte myndigheder og organisationer mv.....	6542
10.	Sammenfattende skema.....	6543

1. Indledning

1.1. Lovforslagets formål

Det overordnede formål med lovforslaget er at forbedre færdselssikkerheden ved at styrke indsatsen over for trafikanter, der kører bil eller andet motordrevet køretøj under påvirkning af spiritus eller bevidsthedspåvirkende stoffer.

Det ene hovedelement i lovforslaget er, at der indføres en adgang til at anvende måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft som bevis i sager om spirituskørsel. Efter de gældende regler straffes for spirituskørsel den, som kører bil eller andet motordrevet køretøj efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet overstiger 0,50 promille. Som bevis anvendes en blodprøveanalyse. Ved at give mulighed for fremover at anvende

måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft som bevis vil sagsbehandlingstiden i sager om spirituskørsel kunne forkortes således, at der vil kunne ske en hurtigere og mere effektiv retshåndhævelse af reglerne. Samtidig vil politiets ressourcer kunne anvendes mere effektivt i indsatsen mod spirituskørsel og kørsel under påvirkning af andet end alkohol.

Det andet hovedelement i lovforslaget er en revision af reglerne om kørsel af motordrevet køretøj under påvirkning af andet end alkohol. Bilister, der er påvirkede af bevidsthedspåvirkende stoffer, er til stor fare for de øvrige trafikanter. Undersøgelser viser, at indtagelse af euforiserende stoffer forøger risikoen for færdselsuheld. Dette gælder navnlig, hvis indtagelsen af euforiserende stoffer kombineres med alkohol. Lovforslaget indebærer på den baggrund, at der indføres en nulgrænse for kørsel med visse bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet. Det foreslås samtidig, at sanktionerne for kørsel under påvirkning af andet end alkohol skærpes således, at de tilnærmes sanktionerne for spirituskørsel. Endelig indebærer lovforslaget, at politiets efterforskningsbeføjelser i sager om kørsel med euforiserende stoffer i blodet forbedres.

Lovforslaget går endvidere ud på at forenkle reglerne om domsmænds medvirken i færdselssager.

1.2. Lovforslagets baggrund

Den 27. juli 2000 nedsatte den daværende regering et »Udvalg til forenkling af sanktionsfastsættelsen i sager om spiritus- og promillekørsel«. I forbindelse med regeringsskiftet i 2001 fik udvalget udvidet sit kommissorium og ændrede navn til »Udvalget om sanktionsfastsættelse i sager om spiritus- og promillekørsel mv.«

Udvalget har efter sit kommissorium bl.a. haft til opgave at gennemgå færdselslovgivningens bestemmelser om kørsel under påvirkning af andet end alkohol med henblik på et eventuelt forslag til revision heraf og overveje indførelse af lovbestemmelser, der muliggør anvendelse af måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften som bevis i sager om spiritus- og promillekørsel.

Den 3. januar 2007 afgav udvalget sin anden delbetænkning (betænkning nr. 1486/2007) om alkoholkoncentration i udåndingsluft og en nulgrænse for euforiserende stoffer mv. Denne betænkning omhandler udvalgets overvejelser vedrørende brug af målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften som bevis i sager om spirituskørsel samt vedrørende kørsel under påvirkning af andet end alkohol. Betænkningen indeholder desuden overvejelser om færdselslovens

regler om domsmænds medvirken i færdselsstraffesager. Betænkningen er afgivet i enighed.

Lovforslaget bygger på betænkningen.

2. Oversigt over lovforslaget

Det foreslås for det første, at det fremover bliver muligt at anvende målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft som bevis i sager om spirituskørsel. Der henvises til pkt. 3 nedenfor.

I forlængelse af forslaget om at anvende målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft som bevis i sager om spirituskørsel foreslås det at præcisere færdselslovens regler om politiets efterforskningsbeføjelser. Der henvises til pkt. 6 nedenfor.

Dernæst foreslås det at supplere den gældende bestemmelse i færdselsloven om kørsel under påvirkning af andet end alkohol med en såkaldt nulgrænse for kørsel med visse bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet. Den foreslåede nulgrænse vil indebære, at det bliver strafbart at føre eller forsøge at føre motordrevet køretøj for personer, hvis blod indeholder bevidsthedspåvirkende stoffer, som er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden. Nulgrænsen skal efter forslaget ikke gælde for stoffer, som føreren har indtaget i overensstemmelse med en lovlig recept. Der henvises til pkt. 4 nedenfor.

Det foreslås endvidere, at sanktionerne for kørsel under påvirkning af andet end alkohol skærpes således, at de tilnærmes sanktionerne for spirituskørsel. Der henvises til pkt. 5 nedenfor.

I forlængelse af forslaget om revision af reglerne om kørsel under påvirkning af andet end alkohol foreslås det, at der sker en justering af færdselslovens regler om politiets efterforskningsbeføjelser. Forslaget skal bl.a. gøre det muligt for politiet at anvende spyt- og svedprøver samt øjenbesigtigelse med henblik på at konstatere mistanke om påvirkning af euforiserende stoffer i forbindelse med kørsel. Der henvises til pkt. 6 nedenfor.

Det foreslås for det tredje at gennemføre en forenkling af færdselslovens regler om domsmænds deltagelse i færdselssager. Der henvises til pkt. 7 nedenfor.

3. Målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft som bevis i sager om spirituskørsel

3.1. Gældende ret

Efter færdselslovens § 53, stk. 1, straffes for spirituskørsel den, som fører eller forsøger at føre et motordrevet køretøj efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen overstiger 0,50 promille.

F. t. l. vedr. færdselsloven

Spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger spirituskørsel efter færdselslovens § 53, stk. 1, afgøres således efter et promillekriterium, og det er uden betydning, om det kan godtgøres, at førerens evne til at føre bil faktisk var påvirket af alkohol (spiritus) under kørslen. Promillekriteriet vil efter færdselslovens § 53, stk. 1, være opfyldt, hvis føreren har ført køretøjet med en alkoholkoncentration i blodet, der overstiger 0,50 promille. Promillekriteriet blev indført med færdselsloven af 1976 (lov nr. 287 af 10. juni 1976).

Efter færdselslovens § 53, stk. 2, straffes for spirituskørsel endvidere den, som fører eller forsøger at føre et motordrevet køretøj, efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at den pågældende ikke kan føre køretøjet på betryggende måde. Færdselslovens § 53, stk. 2, bygger således ikke på et promillekriterium, men på et føreevnekriterium, idet det er afgørende, om den pågældende – uafhængigt af alkoholpromillens størrelse – kan føre køretøjet på betryggende måde.

Foruden færdselslovens § 53, stk. 1, findes der i færdselsloven en række bestemmelser, som bygger på et promillekriterium.

Efter færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 1, kan straffen for spirituskørsel stige til fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen har overstegt 2,00 promille.

Efter færdselslovens § 117 b, stk. 1, udmåles bøder (for spirituskørsel med motorkøretøj, stor knallert, traktor eller motorredskab) idømt efter § 117, stk. 1, under hensyntagen til den pågældendes indtægtsforhold på gerningstidspunktet og alkoholpromillen i blodet under eller efter kørslen.

Efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1, skal føreren af et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, ubetinget frakendes retten til at føre et sådant køretøj, hvis føreren har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en alkoholkoncentration i blodet under eller efter kørslen over 1,20 promille.

Det følger af færdselslovens § 133 a, stk. 2, at konfiskation af det motordrevne køretøj skal ske, hvis ejeren af køretøjet har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en promille på over 1,20, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten, og den pågældende to gange tidligere inden for de seneste 3 år, før det nye forhold er begået, har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en promille over 1,20, der har medført ubetinget frakendelse af førerretten.

3.2. Udvalgets overvejelser og forslag

3.2.1. Anvendelse af målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft som bevis i sager om spirituskørsel

Udvalget har anbefalet, at der tilvejebringes et retligt grundlag for at anvende målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft som bevis i sager om spirituskørsel. Udvalget har ved denne anbefaling lagt vægt på en række forhold, som gennemgås i det følgende.

Udvalget har anført, at måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften er et mere skånsomt indgreb over for føreren end måling af alkoholkoncentrationen i blodet. Måling af alkoholkoncentrationen i blodet forudsætter et legemsindgreb i form af udtagelse af en blodprøve. Legemsindgrebet har en karakter, der bevirker, at det bør foretages af medicinsk-fagkyndigt personale. Måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften vil derimod alene kræve, at der foretages en udåndingsprøve svarende til, hvad politiet allerede efter den gældende bestemmelse i færdselslovens § 55, stk. 1, kan foretage uden, at der foreligger et mistankegrundlag.

Udvalget har endvidere anført, at føreren straks vil blive bekendt med resultatet af målingen af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften og således ikke som i dag skal afvente resultatet af analysen af blodprøven, før han eller hun bliver bekendt med, om der vil blive rejst en straffesag.

Udvalget har også anført, at tiden fra det strafbare forhold begås, indtil straffen fastsættes, vil kunne forkortes. Dette skyldes, at der ved måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften straks vil fremkomme en måling, som vil kunne anvendes som bevis ved en retssag. Sagsbehandlingstiden vil således kunne forkortes med den tid, der ved måling af alkoholkoncentrationen i blodet går med udtagelse og analyse af blodprøve. Den forkortede sagsbehandlingstid vil efter udvalgets opfattelse kunne have en præventiv effekt, idet den pågældende fører vil opleve en hurtigere og mere effektiv retshåndhævelse i forhold til det strafbare forhold.

Udvalget har anført, at målinger af alkoholkoncentration i udåndingsluften som bevis i sager om spirituskørsel vil medføre en reduktion af omkostningerne i disse sager. Politiet skal således ikke længere betale for, at medicinsk-uddannet personale udtager en blodprøve i sager, hvor der anvendes måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft. Endvidere vil de samlede omkostninger til analyse af blodprøver kunne reduceres. Herudover har udvalget peget på, at politiet

ikke normalt vil skulle transportere føreren til et sygehus, en politistation eller andet sted med henblik på udtagelse af blodprøve. De frigjorte ressourcer vil i stedet kunne anvendes til en øget indsats på færdselsikkerhedsområdet, herunder f.eks. i forbindelse med en øget indsats mod kørsel under påvirkning af stoffer.

Udvalget har endvidere anført, at anvendelse af målinger af alkoholconcentrationen i udåndingsluften som bevis i sager om spirituskørsel også vil indebære en besparelse for føreren, hvis den pågældende findes skyldig, idet vedkommende ikke, som tilfældet er i dag, vil skulle betale omkostninger forbundet med udtagelsen af en blodprøve.

Udvalget har anført, at anvendelse af målinger af alkoholconcentrationen i udåndingsluften vil forenkle efterforskningen i sager om spirituskørsel, hvilket vil kunne medvirke til at effektivisere politiets kontrol af overholdelse af forbuddet mod spirituskørsel, der således vil kunne blive mere intensiv. I det omfang politiet bliver udstyret med mobilt måleudstyr, der medbringes på stedet ved almindelig trafikkontrol, vil der ved sådanne kontrolaktioner kunne foretages kontrol af et stort antal trafikanter med meget præcise måleresultater. Udvalget har i den forbindelse fremhævet, at svensk politi med mobilt måleudstyr kan foretage vejsidekontrol, hvor kontrol af en enkelt trafikant tager ca. 15 minutter.

Udvalget har videre anført, at politi og domstole med målinger af alkoholconcentrationen i udåndingsluft, der kan anvendes som bevis, vil få et sikrere grundlag for at træffe afgørelser om midlertidig inddragelse af førerretten og varetægtsfængsling mv.

Samlet set er det udvalgets opfattelse, at anvendelse af måling af alkoholconcentrationen i udåndingsluften som bevismiddel vil bidrage til en højere opdagelsesprocent, hvilket efter udvalgets opfattelse vil indebære en betydelig styrkelse af den præventive effekt af politiets indsats mod spirituskørsel.

Udvalget har herudover peget på, at målinger af alkoholconcentrationen i udåndingsluften anvendes som bevismiddel i alle vore nabolande.

Der henvises til betænkningens kapitel 5, afsnit 5.5 og 5.6.1.

3.2.2. *Forholdet mellem alkoholconcentrationen i blod og udåndingsluft*

Udvalget har anbefalet, at der ved fastlæggelsen af værdier for alkoholconcentrationen i udåndingsluft fastsættes et forhold på 2.000:1 mellem blod og udåndingsluft. Herved forstås, at alkoholconcentrationen i 1 milliliter blod er 2.000 gange højere end alkoholconcentrationen i 1 milliliter luft. Et forhold på

2.000:1 mellem alkoholconcentrationen i blod og udåndingsluft vil f.eks. indebære, at den nedre grænse for alkoholconcentrationen i udåndingsluften fastsættes til 0,25 milligram pr. liter luft.

Udvalget har i den forbindelse anført, at der ikke består noget fast forhold mellem alkoholconcentrationen i blodet og i udåndingsluften. Forholdet mellem alkoholconcentrationen i blodet og udåndingsluften varierer fra individ til individ afhængig af en række fysiologiske faktorer som f.eks. blodets sammensætning, udåndingsluftens temperatur, åndedrætsmeknikken, lungekapaciteten og legemstemperaturen. Ved anvendelse af de senest udviklede bevisalkometre har man fundet et forhold, som i gennemsnit ligger mellem 2.400:1 og 2.500:1. Man har endvidere fundet, at forholdet for raske mennesker kan variere mellem 1.800:1 og 3.000:1.

Udvalget har peget på, at det varierende forhold mellem alkoholconcentrationen i blodet og udåndingsluften bevirker, at sager om spirituskørsel, der afgøres på grundlag af en måling af alkoholconcentrationen i førerens udåndingsluft, vil kunne blive afgjort anderledes end, hvis grundlaget for sagens afgørelse havde været en måling af alkoholconcentrationen i førerens blod.

Udvalget har imidlertid ikke fundet, at dette i sig selv er mere betænkeligt end det forhold, at blodpromillekriteret i 1976 afløste føreevnekriteriet som grundlag for domfældelse i stort set alle sager om spirituskørsel. Ved indførelsen af blodpromillekriteriet i 1976 blev det strafbare område for spirituskørsel – bortset fra reglen i færdselslovens § 53, stk. 2 – gjort uafhængigt af, om den pågældendes føreevne rent faktisk har været påvirket af alkohol. Det er ikke alle personer, der er påvirket af spiritus, selv om deres blodalkoholpromille overstiger f.eks. 0,80. Blodpromillekriteriet indebærer således, at nogle førere af motor køretøjer bliver straffet for spirituskørsel, selv om de ikke har udgjort nogen fare for færdselsikkerheden. De betænkeligheder, der måtte være forbundet hermed, har således måttet vige for de åbenbare fordele, der er forbundet med en fast promillegrænse, herunder navnlig at spørgsmålet om, hvorvidt der er begået et strafbart forhold, beror på et objektivt målbart forhold (alkoholconcentrationen i blodet) og ikke et skøn (føreevnen). Udvalget har peget på, at dette forhold trådte endnu tydeligere frem, da promillegrænsen i 1998 blev nedsat til 0,50, idet antallet af personer, der overtræder færdselslovens § 53 uden at være påvirket af spiritus, hermed blev forøget væsentligt.

Udvalget har anført, at det forhold, at man indfører et alternativt gerningsindhold for spirituskørsel, hvor-

ved der indføres yderligere en objektiv målestok for, om der foreligger spirituskørsel (alkoholkoncentrationen i udåndingsluften), og at der kan ske domfældelse for spirituskørsel efter én målestok, selv om det ikke ville kunne ske efter den anden, efter udvalgets opfattelse ikke ændrer den beskrevne principielle problemstilling. Udvalget har peget på, at en fører af et motor-køretøj under alle omstændigheder selv vil kunne undgå at bringe sig i en situation, hvor alkoholkoncentrationen i blodet eller i udåndingsluften bliver for høj.

Ved fastsættelsen af grænsen for den tilladte alkoholkoncentration i udåndingsluften bør det dog efter udvalgets opfattelse tilstræbes, at personer, der findes skyldige i spirituskørsel som følge af en overskridelse af grænsen for den tilladte alkoholkoncentration i udåndingsluften, typisk også vil have overskredet den tilladte grænse for alkoholkoncentration i blodet.

Udvalget har peget på, at man i en række andre lande har fastsat regler om, at måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft kan anvendes parallelt med måling af alkoholkoncentrationen i blodet. Forholdet mellem alkoholkoncentrationen i blod og udåndingsluft er i Norge, Sverige og Tyskland fastsat til 2.000:1, mens det i Finland er fastsat til ca. 2.300:1. Det forhold, som er fastsat i Finland, er således mere uforde-lagtigt for den, der bedømmes på grundlag af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften, end det vil være, hvis forholdet, som udvalget foreslår, fastsættes til 2.000:1.

Udvalget har anført, at ved at vælge en undergrænse for spirituskørsel på 0,25 milligram pr. liter luft – svarende til et forhold mellem alkoholkoncentrationen i blodet og i udåndingsluften på 2.000:1 – opnås, at den altovervejende del af de trafikanter, der domfældes på grundlag af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften, også ville blive dømt på grundlag af en blodprøve, da det gennemsnitlige forhold mellem alkoholkoncentrationen i blodet og i udåndingsluften antages at ligge mellem 2.300:1 og 2.400:1. Da det imidlertid forekommer, at omregningsforholdet mellem blod og udåndingsluft for enkeltpersoner ligger under 2.000:1, vil en omregningsfaktor på 2.000:1 ikke i alle tilfælde hindre, at en person, der dømmes for spirituskørsel på grundlag af en måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften, kan have haft en alkoholkoncentration i blodet, der ikke har oversteget den tilladte grænse for alkoholkoncentrationen i blodet.

Udvalget har i den forbindelse bemærket, at det kan anføres, at et koncentrationsforhold på 2.000:1 mellem blod og udåndingsluft indebærer, at personer, som ikke er i stand til at udføre en udåndingsprøve, og som derfor bedømmes på grundlag af en blodprøve,

typisk vil blive strengere bedømt end andre. Hertil har udvalget anført, at de pågældende ikke vil blive bedømt strengere, end de bliver efter den nugældende retstilstand. Det vil således alene være tale om, at personer, der bedømmes på grundlag af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften, typisk vil blive bedømt lidt mildere end efter de nugældende regler.

Der henvises til betænkningens kapitel 5, afsnit 5.2.1, 5.2.2, 5.5 og 5.6.2.

3.2.3. Sikkerhed for korrekte målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften

Udvalget har peget på, at der vil kunne opstå spørgsmål om, hvorvidt målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften er korrekte. Udvalget har herom anført, at et sådant tvivlsspørgsmål ikke adskiller sig principielt fra andre spørgsmål om en straffesags faktum og må afgøres af domstolene efter sædvanlige bevisregler. Dette gælder også for de fysiologiske forhold, der kan have betydning for resultatet af en måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften, jf. herved pkt. 3.2.2 ovenfor.

Udvalget har dog understreget, at det er af væsentlig betydning, at de bevisalkometre, som skal anvendes af politiet, er pålidelige. Det er i den forbindelse udvalgets vurdering, at mange mulige fejlkilder vil kunne undgås ved at stille krav om, at den type bevisalkometre, som politiet anvender, som minimum skal leve op til den anbefaling, som Den Internationale Organisation for Legal Metrologi (OIML) i 1998 har udgivet (OIML-anbefaling nr. 126). Udvalget har peget på, at det herved kan sikres, at de bevisalkometre, som anvendes, ikke påvirkes af omgivelsernes temperatur og luftfugtighed. Endvidere vil der opnås en større sikkerhed for, at den udåndingsluft, hvori alkoholkoncentrationen måles, stammer fra alveolerne (dvs. den dybeste del af lungerne), idet der stilles krav til mængden af luft, der pustes ind i apparatet.

Udvalget har foreslået, at der gives justitsministeren adgang til administrativt at fastsætte regler om krav til bevisalkometre, der anvendes til målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften, som bruges som bevis i sager om spirituskørsel. Endvidere skal justitsministeren efter udvalgets forslag kunne fastsætte bestemmelser om udførelsen af udåndingsprøven, f.eks. en bestemmelse om at udåndingsprøve ikke tages før mindst 15 minutter efter, at personen sidst havde indtaget spiritus. Det er også udvalgets opfattelse, at der administrativt bør fastsættes regler om, at der i den enkelte sag bør foretages to af hinanden uafhængige målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften, og at afvigelser mellem de to målinger ikke bør over-

stige OIML's anbefalinger. Sådanne regler vil efter udvalgets opfattelse kunne udstedes i medfør af den gældende bestemmelse i færdselslovens § 55, stk. 3.

Udvalget har anført, at politiet vil kunne anvende et teknisk fradrag i måleresultatet for at udligne eventuelle måleusikkerheder forbundet med udåndingsprøver med det valgte alkometer svarende til det fradrag, der sker i middelværdien af en blodprøve.

Endelig har udvalget peget på, at det vil være af væsentlig betydning, at de politifolk, der foretager målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften til brug som bevis i sager om spirituskørsel, har den fornødne uddannelse hertil.

Der henvises til betænkningens kapitel 5, afsnit 5.3 og 5.6.3.

3.2.4. Anvendelse af blodprøver i sager om spirituskørsel

Udvalget har overvejet spørgsmålet om fortsat anvendelse af blodprøver som bevismiddel i sager om spirituskørsel.

Udvalget har ved anbefalingen om anvendelse af udåndingsmålinger som bevis i sager om spirituskørsel forudsat, at udåndingsprøverne i vidt omfang vil afløse blodprøverne som bevismiddel. Udvalget har imidlertid også anført, at det i nogle tilfælde vil være udelukket at gennemføre udåndingsprøver. Der vil således f.eks. fortsat være behov for at anvende blodprøver som bevis i sager om spirituskørsel, hvis føreren på grund af sygdom (f.eks. astma) eller tilskadekomst ikke kan foretage en udåndingsprøve, eller hvis føreren nægter at medvirke ved prøven. Tilsvarende gælder ved færdselsuheld, hvor føreren er bevidstløs.

Der henvises til betænkningens kapitel 5, afsnit 5.6.4.

3.2.5. Udvalgets forslag

Udvalget har på baggrund af de overvejelser, der er beskrevet i pkt. 3.2.1-3.2.4 ovenfor, foreslået, at færdselslovens § 53, stk. 1, skal indeholde to alternative gerningsindhold således, at der foreligger spirituskørsel enten, hvis alkoholkoncentrationen i blodet overstiger 0,50 promille, eller hvis alkoholkoncentrationen i udåndingsluften overstiger 0,25 milligram pr. liter luft. Dette vil indebære, at der foreligger spirituskørsel, hvis blot én af de to grænser er overskredet. Ved forslaget har udvalget anvendt en omregningsfaktor på 2.000:1 i forholdet mellem alkoholkoncentrationen i blodet og udåndingsluften, jf. pkt. 3.2.2 ovenfor.

Som det fremgår af pkt. 3.1 ovenfor, er blodalkoholpromillens størrelse ikke alene afgørende for, om der overhovedet foreligger spirituskørsel, men også for sanktionsspørgsmålet. Udvalget har som konse-

kvens af forslaget om ændring af § 53, stk. 1, foreslået, at de bestemmelser i færdselsloven, der i deres gældende form bygger på et blodpromillekriterium, suppleres med et alternativt alkoholkoncentrationskriterium for udåndingsluft.

Udvalget har i den forbindelse foreslået en ændring af færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 1, således, at straffen for spirituskørsel, der som udgangspunkt er bøde, kan stige til fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen har oversteget 2,00 promille, eller alkoholkoncentrationen i udåndingsluften under eller efter kørslen har oversteget 1,00 milligram pr. liter luft.

Udvalget har endvidere foreslået en ændring af færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1, således, at retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, ubetinget skal fratages den fører, der har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en alkoholkoncentration i blodet under eller efter kørslen over 1,20 promille eller en alkoholkoncentration i udåndingsluften under eller efter kørslen over 0,60 milligram pr. liter luft.

Udvalget har også foreslået, at færdselslovens § 133 a, stk. 2, om obligatorisk konfiskation af et køretøj som følge af spirituskørsel ændres således, at bestemmelsens blodpromillekriterium på 1,20 suppleres med et alternativt alkoholkoncentrationskriterium for udåndingsluft på 0,60 milligram pr. liter luft.

Endvidere har udvalget foreslået, at færdselslovens § 117 b, stk. 1, der indebærer, at bøder for spirituskørsel udmåles bl.a. under hensyntagen til alkoholpromillen i blodet under eller efter kørslen, suppleres med en regel om, at der alternativt skal tages hensyn til alkoholkoncentrationen i udåndingsluften under eller efter kørslen.

Udvalgets forslag indebærer en omregningsfaktor på 2.000:1 mellem alkoholkoncentrationen i blod og udåndingsluft svarende til den omregningsfaktor, der er anvendt ved forslaget til ændring af færdselslovens § 53, stk. 1, jf. herved pkt. 3.2.2 ovenfor. Forslagene betyder, at de gældende sanktionsudmålingsregler finder tilsvarende anvendelse i sager om spirituskørsel, hvor der er foretaget måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften.

Som eksempel har udvalget peget på, at bødens størrelse i sager om spirituskørsel i førstegangstilfælde, hvori der er målt en alkoholkoncentration i udåndingsluften i intervallet 0,26-1,00 milligram pr. liter luft, ligesom i sager, hvori der er målt en alkoholkoncentrationen i blodet på 0,51-2,00 promille, vil kunne gradueres efter størrelsen af alkoholkoncentrationen. Bøden vil kunne beregnes efter følgende formel:

Årlig bruttoindtægt x 1.000 kr. x 2 x mg. pr. liter luft
25.000 kr.

De gældende retningslinjer for strafudmålingen (strafpositioner) i sager om spirituskørsel vil efter udvalgets forslag skulle anvendes således:

Der henvises til de beregningseksempler, der er anført på betænkningens side 72.

Spirituskørsel	0,26-1,00 milligram alkohol pr. liter luft	Mere end 1,00 milligram alkohol pr. liter luft
1. gang	Bøde	20 dages fængsel*
2. gang	10 dages fængsel**	30 dages fængsel**
3. gang	20 dages ubetinget fængsel	40 dages ubetinget fængsel
4. gang	30 dages ubetinget fængsel	50 dages ubetinget fængsel
5. gang	40 dages ubetinget fængsel	60 dages ubetinget fængsel
6. gang	50 dages ubetinget fængsel	70 dages ubetinget fængsel

* Frihedsstraffen udmåles som udgangspunkt som en betinget frihedsstraf med vilkår om samfundstjeneste samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn eller en betinget frihedsstraf med vilkår om alkoholbehandling.

** Der vil – afhængig af straffen i førstegangstilfældet – blive idømt enten en ubetinget frihedsstraf eller en betinget frihedsstraf med vilkår om samfundstjeneste samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn eller en betinget frihedsstraf med vilkår om alkoholbehandling samt en tillægsbøde.

For så vidt angår spørgsmålet om frakendelse vil de gældende retningslinjer i sager om spirituskørsel efter udvalgets forslag skulle anvendes således:

Spirituskørsel	0,26-0,60 milligram alkohol pr. liter luft	Mere end 0,60 milligram alkohol pr. liter luft
1. gang	Betinget frakendelse	Ubetinget frakendelse i 3 år
2. gang	Ubetinget frakendelse i 3 år	Ubetinget frakendelse i 5 år
3. gang	Ubetinget frakendelse i 5 år	Ubetinget frakendelse i 10 år
4. gang eller senere tilfælde	Ubetinget frakendelse i 10 år	Ubetinget frakendelse i 10 år

Der henvises til betænkningens kapitel 5, afsnit 5.6.5.

Udvalget har ikke har fundet grundlag for at foreslå en bestemmelse, der indebærer, at justitsministeren kan fastsætte tidspunktet for ikrafttrædelsen af de bestemmelser, der vedrører indførelse af målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft som bevis i sager om spirituskørsel. Grunden hertil er, at det ville være uhensigtsmæssigt at vedtage ændringer i færdselsloven, som først skulle træde i kraft flere år efter vedtagelsen, og at det er uproblematisk, at de foreslåede bestemmelser træder i kraft, selv om det endnu ikke i praksis er muligt at gennemføre bevisfaste målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft.

3.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets anbefaling om, at der tilvejebringes et retligt grundlag for at anvende målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft i sager om spirituskørsel. Ministeriet har herved lagt vægt på de grunde, som er anført af udvalget.

Justitsministeriet kan endvidere tilslutte sig udvalgets forslag om, at der i færdselsloven fastsættes et forhold på 2.000:1 mellem blod og udåndingsluft, hvorved forstås, at alkoholkoncentrationen i 1 milliliter blod er 2.000 gange højere end alkoholkoncentrationen i 1 milliliter luft.

Justitsministeriet har herved vægt på, at det efter forslaget vil fremgå direkte af ordlyden i færdselslovens § 53, stk. 1, at bestemmelsen indeholder to alternative gerningsindhold. Det medfører, at en fører vil kunne dømmes for spirituskørsel, hvis enten alkoholkoncentrationen i blodet overstiger 0,50 promille, eller alkoholkoncentrationen i udåndingsluften overstiger 0,25 milligram alkohol pr. liter luft. Den enkelte fører vil således have et klart retsgrundlag at indrette sine handlinger efter.

Justitsministeriet har i den forbindelse noteret sig, at der ikke fysiologisk kan konstateres et entydigt forhold mellem alkoholkoncentrationen i blod og udåndingsluft, idet dette forhold er afhængigt af en række fysiologiske forhold, som kan variere afhængig af den konkrete person og den konkrete situation. Ministeriet har dog ligesom udvalget lagt vægt på, at de gældende

regler om spirituskørsel i færdselslovens § 53, stk. 1, ikke kræver bevis for, at den pågældende fører faktisk har været påvirket af alkohol. Der er således ikke efter gældende ret nogen entydig sammenhæng mellem grænsen for alkoholkoncentrationen i blodet og den enkelte førers evne til at føre motordrevet køretøj.

Justitsministeriet har ligesom udvalget endvidere lagt vægt på, at et forhold på 2.000:1 mellem alkoholkoncentrationen i blod og udåndingsluft vil medføre, at den altovervejende del af de førere, der domfældes på grundlag af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften, også ville være blevet domfældt på grundlag af en blodprøve. Et forhold på 2.000:1 sikrer på denne måde, at der ikke i realiteten indføres en lavere grænse for alkoholindtagelse i forbindelse med kørsel end den nugældende grænse.

På denne baggrund finder Justitsministeriet, at det ikke er betænkeligt, at forholdet mellem alkoholkoncentrationen i blod og udåndingsluft ved lov fastsættes til 2.000:1. Dette svarer i øvrigt til det forhold, som på tilsvarende vis er fastlagt i vore nabolande Norge, Sverige og Tyskland.

Justitsministeriet lægger vægt på, at det tilstræbes, at måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft anvendes i videst muligt omfang i sager om spirituskørsel, således at bedømmelse af spritbilister sker så ensartet som muligt. Det bemærkes, at i tilfælde, hvor flere førere er involveret i samme hændelse (f.eks. et færdselsuheld), må det anses for hensigtsmæssigt, at disse personer bedømmes på grundlag af samme type måling, dvs. enten alkoholkoncentrationen i blodet eller i udåndingsluften, jf. herved pkt. 3.2.4 ovenfor.

Justitsministeriet kan på denne baggrund tilslutte sig udvalgets forslag om ændring af færdselslovens bestemmelser med henblik på at tilvejebringe et retligt grundlag for at anvende målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft som bevis i sager om spirituskørsel, jf. pkt. 3.2.5 ovenfor. Justitsministeriet kan i den forbindelse tilslutte sig udvalgets synspunkter og overvejelser om sikkerhed for korrekte målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft, jf. pkt. 3.2.3 ovenfor.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, 10, 11, 20 og 25, samt bemærkningerne hertil.

Justitsministeriet kan af de grunde, som udvalget har anført, tilslutte sig udvalgets synspunkter vedrørende ikrafttrædelsen af de bestemmelser i lovforslaget, som vedrører måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft som bevis i sager om spirituskørsel.

Justitsministeriet bemærker i den forbindelse, at lovforslaget indebærer, at politiet vil skulle anskaffe

udstyr, som er egnet til sådanne målinger. Iværksættelse af sådanne målinger vil kræve en række foranstaltninger, herunder fastlæggelse af tekniske krav til udstyr, anskaffelse af udstyr og uddannelse af politipersonale i betjeningen heraf. Det bemærkes i den forbindelse, at anskaffelse af udstyr vil få et sådant omfang, at der vil skulle gennemføres et EU-udbud. Det må således forventes, at der efter lovforslagets vedtagelse vil kunne gå nogen tid, inden politiet vil kunne begynde at foretage målinger af alkoholkoncentrationen efter de foreslåede regler.

Der henvises til lovforslagets § 2.

4. Nulgrænse for kørsel med bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet

4.1. Gældende ret

Efter færdselslovens § 54, stk. 1, må et motordrevet køretøj ikke føres eller forsøges ført af nogen, som på grund af sygdom, svækkelse, overanstrengelse, mangel på søvn, påvirkning af opstemmende eller bedøvende midler eller af lignende årsager befinder sig i en sådan tilstand, at den pågældende er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde.

Bestemmelsen i færdselslovens § 54, stk. 1, er baseret på et såkaldt føreevnekræterium. Dette indebærer, at forbuddet mod at føre eller forsøge at føre motordrevet køretøj kun gælder, hvis den pågældende af de årsager, der er opregnet i bestemmelsen, befinder sig i en sådan tilstand, at den pågældende er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde.

Årsagen til den tilstand, som medfører, at føreren er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde, skal være sygdom, svækkelse, overanstrengelse, mangel på søvn, påvirkning af opstemmende eller bedøvende midler eller en lignende årsag. Bestemmelsen omfatter enhver form for svækkelse, ligesom enhver form for narkotikapåvirkning er omfattet.

Bestemmelsen i færdselslovens § 54, stk. 1, fik sin nuværende affattelse ved vedtagelsen af lov nr. 287 af 10. juni 1976. Bestemmelsen var en næsten uændret videreførelse af § 15 i færdselsloven af 1955. Der var dog tale om en skærpelse af føreevnekræteriet, idet kravet tidligere alene var, at den pågældende kunne føre køretøj på betryggende måde. Det fremgår af lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen, at påvirkning af de såkaldte hallucinogener, f.eks. LSD og meskalin, der ikke er opstemmende eller bedøvende midler, omfattes af udtrykket »af lignende årsager«. Der henvises til Folketingstidende 1974-75, 2. samling, tillæg A, sp. 1959 ff.

4.2. Udvalgets overvejelser og forslag

4.2.1. Nulgrænse for kørsel med bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet

Udvalget har anbefalet, at der indføres en lovregel, hvorefter kørsel med en koncentration af visse stoffer i blodet i sig selv vil udgøre et strafbart forhold, og at dette sker gennem indførelse af en legal nulgrænse. Efter udvalgets opfattelse er der behov for udvidelse af det strafbare område således, at førere af motordrevne køretøjer, der indtager stoffer, som indebærer en generel risiko for påvirkning af evnen til at føre motordrevet køretøj på fuldt betryggende vis, kan straffes uanset, at det ikke konkret kan påvises, at indtagelsen af stoffet har påvirket evnen til at føre køretøj.

Udvalget har ved sin anbefaling af en nulgrænse lagt vægt på, at en række stoffer har en bevidsthedspåvirkende virkning af en sådan art, at indtagelse af stoffene i almindelighed vil medføre betydelig risiko for, at den pågældende bliver ude af stand til at føre motordrevet køretøj på betryggende vis. Udvalget har i den forbindelse peget på, at kørsel af motordrevet køretøj under påvirkning af euforiserende stoffer forøger risikoen for færdselsulykker. Dette gælder navnlig, hvis de euforiserende stoffer virker i sammenhæng med alkohol.

Udvalget har endvidere lagt vægt på, at en nulgrænse for visse bevidsthedspåvirkende stoffer i forbindelse med kørsel af motordrevet køretøj til fordel for færdselssikkerheden vil kunne medføre en effektivisering af retshåndhævelsen af reglerne om kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer.

I den forbindelse har udvalget peget på, at den gældende bestemmelse i færdselslovens § 54, stk. 1, stiller betydelige krav til politiets efterforskning og anklagemyndighedens bevisførelse. I praksis vil strafansvar først komme på tale i tilfælde, hvor der kan føres bevis for, at den pågældende har indtaget det pågældende stof, at den pågældende af denne grund har befundet sig i en sådan tilstand, at han eller hun ikke har været i stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde, og at der hos gerningsmanden var den fornødne tilregnelser i forhold til disse forhold. Hvis politiet fatter mistanke om påvirkning af stoffer, skal der således udtages blod- eller urinprøve og foretages klinisk undersøgelse af føreren med henblik på at konstatere, i hvilken grad den pågældende er påvirket af stoffer. Udvalget har antaget, at den relativt bevistunge karakter af disse sager indebærer, at de ofte ikke fører til domfældelse, selv om føreren faktisk ikke har været i stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde.

Udvalget har ved sin anbefaling af en nulgrænse endelig lagt vægt på, at der i Finland, Sverige og Tyskland allerede er indført nulgrænser for visse stoffer i blodet i forbindelse med kørsel af motordrevet køretøj.

Udvalget har i forbindelse med forslaget om en nulgrænse overvejet, om det vil være muligt at opstille en anden grænseværdi end en nulgrænse for indhold i blodet af stoffer, der generelt vil kunne påvirke evnen til at føre køretøj.

Udvalget har herom nærmere anført, at en ordning med en kvantitativ grænse for indholdet af stoffer i blodet svarende til den kvantitative grænse for indhold af alkohol i blodet under kørsel af motordrevet køretøj måtte forudsætte, at det ville være muligt for hvert enkelt af de omfattede stoffer tilnærmelsesvis at fastsætte en kvantitativ grænse efter, hvor stor en koncentration af stoffet i kroppen der gør den pågældende ude af stand til at føre motordrevet køretøj på fuldt betryggende måde. Der findes imidlertid ikke tilstrækkeligt medicinsk videnskabeligt grundlag for at sammenkæde en bestemt koncentration af et stof i blodet med en forringelse af evnen til at føre motordrevet køretøj på fuldt betryggende måde. Selv om dette havde været tilfældet, ville kvantitative grænser for koncentrationen af de forskellige stoffer i blodet efter udvalgets opfattelse ikke kunne præsenteres på en enkel måde svarende til reglerne om alkoholkoncentration i blodet eller udåndingsluften. Udvalget har anført, at en opstilling af kvantitative grænser for alle stoffer, der kan påvirke føreevnen negativt, ville være helt uoverskuelig og dermed særdeles uhensigtsmæssig set fra en retsinformatisk synsvinkel og endvidere uegnet som målestok for, om der foreligger et strafbart forhold.

Udvalget har i forlængelse heraf peget på, at en nulgrænse, som omfatter stoffer, der generelt kan anses for færdselssikkerhedsmæssigt farlige eller risikable, vil have en væsentlig pædagogisk værdi, idet den i oplysningsmæssig sammenhæng vil være klar og enkel at forstå for borgerne.

Udvalget har om spørgsmålet om, hvilken grænseværdi der bør fastlægges, bemærket, at det vil kunne anføres, at der savnes et klart medicinsk grundlag for at antage, at enhver mængde af narkotika eller andre stoffer i blodet vil medføre, at den pågældende vil være ude af stand til at føre motordrevet køretøj på fuldt betryggende måde. En nulgrænse vil således kunne føre til domfældelser, der ikke bygger på, at føreren konkret har været til fare for færdselssikkerheden. Udvalget har hertil anført, at dette rent principielt ikke adskiller sig fra det forhold, at blodpromillekriteret i 1976 afløste føreevnekriteriet som grundlag for

domfældelse i stort set alle sager om spirituskørsel. Det er ikke alle personer, der er påvirket af spiritus, selv om deres blodalkoholpromille overstiger blodpromillegrænsen på 0,50.

Udvalget har på denne baggrund anbefalet, at der indføres en legal nulgrænse for indholdet af stoffer i blodet i forbindelse med kørsel af motordrevet køretøj.

Der henvises til betænkningens kapitel 6, afsnit 6.4, 6.5, 6.6.1 og 6.6.2.

4.2.2. *Omfattede stoffer*

Udvalget har fundet, at det vil være naturligt som udgangspunkt at lade en nulgrænse omfatte de stoffer, som i medfør af lov om euforiserende stoffer allerede er forbudt her i landet. Udvalget har anført, at det om disse stoffer gælder, at de har en bevidsthedspåvirkende virkning af en sådan art, at indtagelse af stofferne i et eller andet omfang i almindelighed vil medføre risiko for, at den pågældende bliver ude af stand til at føre motordrevet køretøj på betryggende vis. Dette gælder navnlig for personer, der indtager stofferne som led i et misbrugsforhold.

Udvalget har endvidere peget på, at det allerede i medfør af lov om euforiserende stoffer som udgangspunkt er strafbart at besidde de stoffer, som udvalget foreslår omfattet af nulgrænsen. Der vil derfor ikke efter udvalgets opfattelse være betænkeligheder af retssikkerhedsmæssig karakter ved at indføre en nulgrænse for kørsel med de pågældende stoffer i blodet selv i tilfælde, hvor den pågældendes evne til at føre motordrevet køretøj på fuldt betryggende måde ikke måtte være påvirket af de stoffer, som den pågældende har indtaget.

Det fremgår nærmere af bekendtgørelse nr. 698 af 31. august 1993 om euforiserende stoffer med senere ændringer, hvilke stoffer der er omfattet af lovens forbud. Bekendtgørelsen indeholder 5 lister med stoffer, som er helt eller delvis forbudt i medfør af lovens regler.

Liste A omfatter stoffer, der ikke må forefindes her i landet, jf. lovens § 1 og § 2 a, jf. § 1. På denne liste er optaget bl.a. cannabis, khat, heroin og præpareret opium.

Liste B, D og E omfatter stoffer, der kun må benyttes til medicinsk og videnskabelig brug, jf. lovens § 2 og § 2 a, jf. § 2. Disse lister omfatter en lang række af stoffer, herunder amfetamin, kokain, metadon, morfin, opium.

Liste C omfatter stoffer, der i utilberedt stand falder ind under lovens § 2, men som i farmaceutiske præparater i almindelighed ikke er omfattet af loven. Denne

liste omfatter f.eks. codein, der er indeholdt i håndkøbsmedicin (kodimagnyl). Efter udvalgets opfattelse vil det være mest hensigtsmæssigt, at de stoffer, der er opført på liste C i bekendtgørelse om euforiserende stoffer, ikke bliver omfattet af en nulgrænse.

Udvalget har bemærket, at det vil kunne anføres, at en nulgrænse også bør omfatte stoffer, som ikke i sig selv er ulovlige, men som ved indtagelse i forbindelse med kørsel vil kunne antages at udgøre en færdsels-sikkerhedsrisiko. Som eksempler på sådanne stoffer kan nævnes lightergas eller antihistaminer. Udvalget har hertil anført, at det for andre stoffer end dem, som er omfattet af lov om euforiserende stoffer, er vanskeligt mere generelt at fastslå virkningerne af stofferne og dermed også at kortlægge de færdselssikkerhedsmæssige risici, som er følger af indtagelse af stofferne. Det er derfor forbundet med betydelige vanskeligheder at udpege stoffer, som på samme måde som de euforiserende stoffer kan siges i almindelighed at medføre en risiko for, at den, der har indtaget stofferne, bliver ude af stand til at føre motordrevet køretøj på betryggende vis.

Sammenfattende er det udvalgets opfattelse, at det ikke er praktisk muligt at indføre en nulgrænse for andre stoffer end dem, der er omfattet af lov om euforiserende stoffer, og at en nulgrænse ikke bør omfatte stoffer, der er optaget på liste C i bekendtgørelsen om euforiserende stoffer.

Udvalget har peget på, at en nulgrænse kun bør omfatte bevidsthedspåvirkende stoffer. Dette indebærer, at der skal være tale om såkaldte aktive stoffer, som faktisk er bevidsthedspåvirkende. Som et eksempel har udvalget anført, at det er velkendt, at det inaktive nedbrydningsprodukt af cannabis THC-syre kan påvises i en urinprøve i dage eller uger efter cannabisindtagelsen. Det er imidlertid ikke målinger af et sådant aktivt nedbrydningsprodukt, der skal danne grundlag for konstateringen af, om den pågældende har haft cannabis i blodet. For cannabis vil der kunne blive tale om måling af den aktive komponent THC, der med en bagatelgrænse på 0,001 milligram pr. kg. blod kan påvises i en blodprøve i 4-5 timer efter indtagelse.

I den forbindelse har udvalget peget på, at det af bevisikkerhedsmæssige grunde er meget væsentligt, at der ved de målinger af indholdet af aktive stoffer i blodet, som skal bruges som bevis i sager om overtrædelse af den foreslåede nulgrænse for visse euforiserende stoffer, anvendes bagatelgrænser (såkaldte cut off-værdier). Anvendelsen af bagatelgrænser skal sikre, at den pågældende person, inden blodprøven er taget, gennem et vist tidsrum har haft bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet. Endvidere finder udvalget, at må-

F. t. l. vedr. færdselsloven

leusikkerheden bør fratrækkes den pågældende måling, inden måleresultatet vurderes i forhold til bagatelgrænsen. Det bemærkes i øvrigt, at en sådan fremgangsmåde vil svare til den praksis, der i andre lande følges ved måling af stoffer i blodet.

Der henvises til betænkningens kapitel 6, afsnit 6.4.3 og 6.6.2.2.

4.2.3. Lægeordineret medicin

Udvalget har anbefalet, at der gøres en undtagelse fra en nulgrænse for kørsel med bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet for personer, som indtager stoffet efter recept, dvs. i overensstemmelse med lægelig ordination på grund af en sygdom eller andre helbredsmæssige årsager.

Udvalget har herved lagt vægt på, at der findes mange personer, som på grund af sygdom eller af andre helbredsmæssige årsager indtager lægeordineret medicin, hvori der indgår stoffer, som er omfattet af bekendtgørelse om euforiserende stoffer. Sådanne personer indtager oftest det eller de pågældende euforiserende stoffer under kontrollerede forhold, idet indtagelse sker i henhold til lægelig ordination i forholdsvis små regulerede doser. Det vil således almindeligvis ikke kunne antages, at sådan indtagelse af stoffer påvirker den pågældendes egnethed til at føre motordrevet køretøj på fuldt tryk på fuld tryk.

Udvalget har bemærket, at tilsvarende regler findes i Sverige, Finland og Tyskland.

Der henvises til betænkningens kapitel 6, afsnit 6.6.2.3.

4.2.4. Opretholdelse af den gældende bestemmelse i færdselslovens § 54, stk. 1 (førevevnekræteriet)

Udvalget har foreslået, at den gældende bestemmelse i færdselslovens § 54, stk. 1, (førevevnekræteriet) opretholdes.

Udvalget har den forbindelse anført, at førevevnekræteriet også omfatter tilstande, som ikke skyldes indtagelse af stoffer, men derimod sygdom, svækkelse, overanstrengelse og mangel på søvn samt lignende årsager. Sådanne tilstande kan ikke registreres gennem undersøgelser af koncentrationen af noget stof i den sigtedes organisme.

Udvalget har endvidere anført, at en nulgrænse, der bygger på indholdet af stoffer i førerens organisme, nødvendigvis må opregne, hvilke stoffer der er omfattet af bestemmelsen. En sådan opregning kan umuligt omfatte alle stoffer, der kan påvirke førevevnen negativt. Der vil således være bevidsthedspåvirkende stoffer, som ikke bliver omfattet af nulgrænsen, men som vil kunne indebære en risiko for, at den, der indtager stoffet, bliver ude af stand til at føre motordrevet kø-

retøj på fuldt tryk på fuld tryk, jf. pkt. 4.2.2 ovenfor. Indtagelse af sådanne stoffer vil dog være strafbart, hvis betingelserne den gældende bestemmelse i færdselslovens § 54, stk. 1, er opfyldt, herunder betingelsen om at føreren er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt tryk på fuld tryk.

Endelig har udvalget anført, at et gerningsindhold, der bygger på koncentrationen af stoffer i førerens organisme, ikke bør omfatte medicin mv., som den pågældende har indtaget i henhold til en lovlig recept, jf. pkt. 4.2.3 ovenfor. Da det imidlertid naturligt fortsat skal være ulovligt at føre et motordrevet køretøj efter indtagelse af medicin i et sådant omfang, at køretøjet ikke kan føres på fuldt tryk på fuld tryk, er en straffebestemmelse, der hviler på et førevevnekræterium fortsat påkrævet.

Der henvises til betænkningens kapitel 6, afsnit 6.6.3.

4.2.5. Udvalgets forslag

Udvalget har foreslået, at den gældende bestemmelse i færdselslovens § 54, stk. 1 (førevevnekræteriet), jf. pkt. 4.1 ovenfor, suppleres med en nulgrænse for kørsel med visse bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet. Udvalgets forslag vil indebære, at det bliver strafbart at føre eller forsøge at føre motordrevet køretøj for personer, hvis blod indeholder bevidsthedspåvirkende stoffer, som er klassificeret som farlige for færdselsikkerheden

Udvalget har foreslået, at nulgrænsen udformes således, at det overlades til justitsministeren nærmere at bestemme, hvilke bevidsthedspåvirkende stoffer der skal være omfattet af nulgrænsen. De stoffer, som omfattes af nulgrænsen, bør efter udvalgets opfattelse være stoffer som i medfør af lov om euforiserende stoffer er forbudt, dog undtaget stoffer som er omfattet af liste C i bekendtgørelse om euforiserende stoffer, jf. nærmere pkt. 4.2.2 ovenfor.

Udvalget har foreslået, at nulgrænsen ikke skal finde anvendelse for stoffer, som føreren har indtaget i overensstemmelse med en lovlig recept. Udvalget har i den forbindelse bemærket, at sådanne tilfælde vil være omfattet af den gældende bestemmelse i færdselslovens § 54, stk. 1 (førevevnekræteriet), hvis føreren på grund af det pågældende stof er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt tryk på fuld tryk.

Der henvises til betænkningens kapitel 6, afsnit 6.6.2.4.

4.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan af de grunde, som er anført af udvalget, tilslutte sig udvalgets synspunkter og forslag om en nulgrænse for kørsel med visse bevidst-

hedspåvirkende stoffer i blodet. Ministeriet kan i den forbindelse tilslutte sig, at den foreslåede nulgrænse ikke skal finde anvendelse for stoffer, som er indtaget i henhold til og i overensstemmelse med en lovlig recept.

Justitsministeriet kan endvidere af de grunde, som er anført af udvalget, tilslutte sig udvalgets forslag om at opretholde den gældende bestemmelse i færdselslovens § 54, stk. 1, om kørsel under påvirkning af andet end alkohol.

Justitsministeriets forslag er udformet i overensstemmelse med udvalgets forslag med den lovtekniske ændring, at det i lovforslaget foreslås, at bestemmelsen om en nulgrænse indsættes som § 54, stk. 1, i færdselsloven, mens den gældende bestemmelse i § 54, stk. 1, bliver § 54, stk. 2.

Det bemærkes særligt om forholdet mellem de foreslåede bestemmelser i stk. 1 og 2, at en fører efter forslaget ikke vil kunne overtræde begge bestemmelser ved den samme handling eller tilstand. Overtrædelser af føreevnekriteriet i den foreslåede § 54, stk. 2, absorberer således overtrædelse af nulgrænsen i den foreslåede § 54, stk. 1.

Der vil skulle dømmes for overtrædelse af den foreslåede § 54, stk. 1, i tilfælde, hvor en fører under eller efter kørslen har haft et bevidsthedspåvirkende stof i blodet, som er klassificeret som farligt for færdselssikkerheden. Hvis der er mistanke om, at den pågældendes evne til at føre motordrevet køretøj er påvirket, vil der kunne foretages en klinisk lægeundersøgelse, jf. færdselslovens § 55, stk. 2. Viser den kliniske lægeundersøgelse, at den pågældende fører på grund af stoffet har været ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde, vil den pågældende tillige have overtrådt den foreslåede § 54, stk. 2. I en sådan situation vil føreren alene skulle dømmes for overtrædelse af den foreslåede bestemmelse i § 54, stk. 2, idet denne bestemmelse absorberer overtrædelse af nulgrænsen i den foreslåede § 54, stk. 1.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

5. Skærpelse af sanktionerne for kørsel under påvirkning af andet end alkohol

5.1. Gældende ret

5.1.1. Straf

Overtrædelse af den gældende bestemmelse i færdselslovens § 54, stk. 1, (føreevnekriteriet) straffes efter § 117 d med bøde eller under skærpene omstændigheder med fængsel indtil 1 år.

Når der udmåles bødestraf efter § 54, stk. 1, anvendes retningslinjerne for bødestørrelsen for spirituskørsel ikke. Der idømmes i reglen bøder på mellem 1.000 og 4.000 kroner for selvstændige overtrædelser af færdselslovens § 54, stk. 1.

Med hensyn til valget mellem bøde- eller frihedsstraf beror dette på, om der foreligger skærpene om stænderigheder ved kørslen. Der fastsættes således som udgangspunkt bødestraf.

Skal der udmåles frihedsstraf, vil der normalt blive tale om en kortere frihedsstraf. Ved udmåling af frihedsstraf må det antages, at man i praksis vil tilstræbe at fastsætte straffen, så den svarer til en sammenlignelig overtrædelse af forbuddet mod spirituskørsel.

Den ordning, der blev gennemført ved lov nr. 230 af 4. april 2000 om ændring af straffeloven, hvorefter en frihedsstraf for spirituskørsel som regel gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholbehandling, må også antages at finde anvendelse, hvor der fastsættes frihedsstraf for overtrædelse af færdselslovens § 54. Det fremgår af pkt. 3.3.2 i de almindelige bemærkninger til det lovforslag, der blev vedtaget som lov nr. 230 af 4. april 2000, at anvendelse af samfundstjeneste for spirituskørsel gør det nærliggende tillige at overveje anvendelse af samfundstjeneste ved andre færdselslovs-overtrædelser, der i dag vil medføre en kortere ubetinget frihedsstraf, men hvor der efter forslaget idømmes samfundstjeneste, hvis forholdet bedømmes sammen med spirituskørsel. Der henvises til Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, side 1142.

En dom for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1, har ikke gentagelsesvirkning på en senere spirituskørsel i relation til strafspørgsmålet.

5.1.2. Frakendelse af førerretten

Der findes ikke nogen særlig bestemmelse i færdselsloven om frakendelse af førerretten til motordrevet køretøj på grund af overtrædelse af § 54, stk. 1. Om der skal ske frakendelse af førerretten afhænger af, om føreren ved at køre i påvirket tilstand under tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden har voldt skade på person eller ting eller fremkaldt fare herfor, jf. færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 1.

Ved afgørelsen af spørgsmålet om, hvorvidt frakendelse skal finde sted, lægges der i praksis vægt på, om tiltalte indså eller burde have indset, at han eller hun var i en tilstand som omhandlet i § 54, stk. 1. I tilfælde, hvor tilstanden skyldtes, at tiltalte ved en fejl tog stærke tabletter, eller hvor årsagen til tilstanden var et pludseligt, uforudseeligt sygdomsanfald (f.eks. et for tiltalte uventet migræneanfald), har domstolene fri-

fundet for påstanden om (betinget eller ubetinget) frakendelse. Har tiltalte derimod måttet indse, at han eller hun var syg eller svækket og derfor ikke var i stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde, er der sket frakendelse af førerretten.

Hvis der bliver tale om frakendelse af førerretten til motordrevet køretøj, er det udgangspunktet, at frakendelse sker betinget, jf. færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 1. Der vil dog ske ubetinget frakendelse af førerretten efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 4, hvis føreren forsætligt har voldt skade på andres person eller ting, forsætligt har fremkaldt nærliggende fare herfor eller i øvrigt har ført motordrevet køretøj på særlig hensynsløs måde.

Har tiltalte bevidst sat sig i en tilstand, der svarer til en grad af spirituspåvirkethed, der normalt fører til domfældelse for spirituskørsel, vil føreren som udgangspunkt blive frakendt førerretten ubetinget. Dette gælder navnlig, hvis tilstanden skyldes brug af ikke-lægeordineret medicin eller narkotika.

Det har været antaget, at praksis for så vidt angår påvirkning af medicin kan sammenfattes således, at hvis tiltalte efter indtagelse af ikke-lægeordineret medicin (eller i større kvanta end ordineret) skønnes påvirket i let til middel grad, sker der ubetinget frakendelse. Det samme er tilfældet, hvis tiltalte er advaret mod eller fortrolig med virkningen af medicinen. Er tiltalte alene påvirket i let grad, sker frakendelse muligvis alene betinget. Resultatet kan antageligt påvirkes af oplysninger om kørslen.

Der vil i reglen blive tale om betinget frakendelse, hvis førerens tilstand skyldes træthed, overanstrengelse eller lignende.

Hvad angår påvirkning af både medicin og alkohol har det med nogen usikkerhed været antaget, at der i tilfælde, hvor tiltalte på grund af indtagelse af alkohol og ikke-lægeordineret medicin skønnes påvirket i mindst let til middel grad, sker ubetinget frakendelse, og at det samme sandsynligvis er resultatet, hvis medicinen er ordineret og tiltalte advaret imod eller i øvrigt fortrolig med virkningen. Er tiltalte i øvrigt påvirket af alkohol og medicin svarende til mindst let grad, sker alene betinget frakendelse.

Selv om en overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1, isoleret betraget ville føre til betinget frakendelse, kan reglerne i færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 5-8, føre til ubetinget frakendelse. Bestemmelsen i § 126, stk. 1, nr. 5, angår visse tilfælde, hvor den pågældende har gjort sig skyldig i flere forhold, der hver for sig ville kunne føre til frakendelse af førerretten. Bestemmelsen i § 126, stk. 1, nr. 6, angår tilfælde, hvor den pågældende begår nyt forhold i prøvetiden for en

tidligere betinget frakendelse, mens § 126, stk. 1, nr. 7, angår tilfælde, hvor den pågældende begår nyt forhold inden for 3 år efter, at han eller hun er pålagt kørselsforbud. Bestemmelsen i § 126, stk. 1, nr. 8, angår tilfælde, hvor den pågældende tidligere er frakendt førerretten ubetinget og har begået nyt forhold inden 5 år efter udløbet af frakendelsestiden.

5.2. Udvalgets overvejelser og forslag

Udvalget har fundet, at sanktionsfastsættelsen i sager om overtrædelse af færdselslovens § 54 så vidt muligt bør ske efter retningslinjer, som er ensartede med sanktionsfastsættelsen i sager om spirituskørsel. Begrundelsen herfor er, at overtrædelser af færdselslovens § 54 kan være lige så farlige for færdselssikkerheden som spirituskørsel. Udvalget har i den forbindelse peget på, at kørsel af motordrevet køretøj under påvirkning af euforiserende stoffer forøger risikoen for færdselsulykker. Dette gælder navnlig, hvis de euforiserende stoffer virker i sammenhæng med alkohol.

5.2.1. Straf

5.2.1.1. Overtrædelse af den foreslåede nulgrænse

Udvalget har foreslået, at straffen for overtrædelse af den foreslåede nulgrænse for kørsel med bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet skal svare til straffen for overtrædelse af færdselslovens § 53, stk. 1, om spirituskørsel med en promille på 0,51. Udvalgets forslag vil indebære, at der i førstegangstilfælde skal udmåles en bødestraf svarende til en halv måneds nettoløn.

Udvalget har anført, at der vil kunne dømmes for overtrædelse af nulgrænsen – ligesom for spirituskørsel – uanset om det kan påvises, at føreren faktisk har været påvirket af det pågældende stof. Udvalget har endvidere anført, at det ikke vil være praktisk muligt at operere med en højere koncentration af et stof end, at nulgrænsen er overskredet.

Også når det drejer sig om gentagelsestilfælde, har udvalget foreslået, at en overtrædelse af nulgrænsen skal straffes som spirituskørsel med en promille på 0,51. Dette vil indebære, at straffen i andengangstilfælde udmåles til fængsel i 10 dage, i tredjegangstilfælde til fængsel i 20 dage osv.

I tilfælde af spirituskørsel efter færdselslovens § 53, stk. 1, gøres fængselsstraffen, første gang den udmåles, som udgangspunkt betinget med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling. Udvalget har foreslået, at en fængselsstraf for overtrædelse af nulgrænsen tilsvarende kan gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug første gang, den udmåles. Som ved spiritus-

kørsel har udvalget foreslået, at der kun kan idømmes betinget dom én gang inden for en doms gentagelsesvirkningsperiode.

De gældende retningslinjer for strafudmålingen (strafpositioner) i sager om spirituskørsel vil efter udvalgets forslag skulle anvendes således ved overtrædelse af den foreslåede nulgrænse:

Overtrædelse af den foreslåede nulgrænse*	Strafposition (svarende til spirituskørsel med en promille på 0,51)
1. gang	Bøde (½ måneds nettoløn)
2. gang	10 dages fængsel**
3. gang	20 dages ubetinget fængsel
4. gang	30 dages ubetinget fængsel
5. gang	40 dages ubetinget fængsel
6. gang	50 dages ubetinget fængsel

* Skemaet angiver retningslinjerne for strafudmålingen i tilfælde, hvor der aktuelt er tale om overtrædelse af den foreslåede nulgrænse, mens de tidligere overtrædelser, der udløser gentagelsesvirkningen, efter udvalgets forslag også vil kunne være overtrædelser af bestemmelserne om spirituskørsel eller føreevnekriteriet, jf. herved pkt. 5.2.3 nedenfor.

** Der vil – afhængig af straffen i førstegangstilfældet – blive idømt enten en ubetinget frihedsstraf eller en betinget frihedsstraf med vilkår om samfundstjeneste samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn eller en betinget frihedsstraf med vilkår om alkoholbehandling samt en tillægsbøde.

Der henvises til betænkningens kapitel 6, afsnit 6.7.1.1.

5.2.1.2. Overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 (føreevnekriteriet)

Udvalget har peget på, at den gældende bestemmelse i færdselslovens § 54, stk. 1, omfatter kørsel i tilstande, der skyldes en række forskellige årsager, herunder sygdom, træthed samt påvirkning af opstemmende eller bedøvende midler. Det er derfor ikke muligt at gennemføre retningslinjer om strafudmålingen for overtrædelse af denne bestemmelse, der hviler på føreevnekriteriet, på samme måde som ved spirituskørsel efter færdselslovens § 53, stk. 1, hvor strafudmålingen i førstegangstilfælde er afhængig af alkoholpromillens størrelse. En tilnærmelse af strafniveauet for spirituskørsel efter færdselslovens § 53, stk. 1, og overtrædelse af føreevnekriteriet i færdselslovens § 54 forudsætter efter udvalgets opfattelse, at der opstilles regler, der tilstræber at differentiere strafudmålingen efter grovheden af overtrædelserne.

Udvalget har anført, at ved førstegangstilfælde af spirituskørsel udmåles fængselsstraf (20 dages fængsel som udgangspunkt betinget med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholbehandling), hvis alkoholpromillen har overskredet 2,00. Det er herved uden betydning, hvor uforsvarlig kørslen i øvrigt har været. Alene den omstændighed, at førerens alkoholpromille har overskredet 2,00, og at førerens tilstand i sig selv derfor indebærer en betydelig risiko for færdselssikkerheden, er tilstrækkelig til at udløse fængselsstraf. Foreligger der herudover konkrete kørselsfejl, vil der kunne blive tale om skærpelse af straffen.

Udvalget har i den forbindelse anført, at en tilnærmelse af strafudmålingen for overtrædelse af føreevnekriteriet i færdselslovens § 54 til strafudmålingen for spirituskørsel vil kunne ske gennem en formulering af et grovhedskriterium for overtrædelser af føreevnekriteriet, der modsvarer det forhold, at alkoholpromillen ved spirituskørsel har overskredet 2,00.

Udvalget har på denne baggrund foreslået, at der i tilfælde, hvor der (i førstegangstilfælde) foreligger en overtrædelse af føreevnekriteriet, som udgangspunkt skal idømmes en bødestraf svarende til 1 måneds nettoløn. Udvalget har anført, at det herved markeres, at det må anses for mere strafværdigt at føre motordrevet køretøj i en situation, hvor det er bevist, at den pågældende var ude af stand til at føre motordrevet køretøj på fuldt betryggende måde (føreevnekriteriet) end i en situation, hvor dette ikke er bevist, men hvor den pågældende har kørt med et klassificeret stof i blodet (den foreslåede nulgrænse).

Udvalget har endvidere foreslået, at der indsættes en bestemmelse i færdselsloven, hvorefter den, der overtræder føreevnekriteriet under særdeles skærpende omstændigheder, straffes med fængsel. Udvalget har fundet, at det vil være nærliggende at anse betingelsen om særdeles skærpende omstændigheder for opfyldt, hvis den pågældende ved en klinisk lægeundersøgelse er blevet fundet påvirket i middel grad eller derover. Udvalget har foreslået, at strafudmålingen i gentagelsestilfælde kommer til at svare til straffen for spirituskørsel med en promille over 2,00, hvis det beskrevne grovhedskriterium er opfyldt.

De gældende retningslinjer for strafudmålingen (strafpositioner) i sager om spirituskørsel vil efter ud-

valgets forslag skulle anvendes således ved overtrædelse af føreevnekrriteriet:

Overtrædelse af føreevnekrriteriet*	Uden særdeles skærpene omstændigheder	Under særdeles skærpene omstændigheder
1. gang	Bøde (en måneds nettoløn)	20 dages fængsel**
2. gang	10 dages fængsel***	30 dages fængsel***
3. gang	20 dages ubetinget fængsel	40 dages ubetinget fængsel
4. gang	30 dages ubetinget fængsel	50 dages ubetinget fængsel
5. gang	40 dages ubetinget fængsel	60 dages ubetinget fængsel
6. gang	50 dages ubetinget fængsel	70 dages ubetinget fængsel

* Skemaet angiver retningslinjerne for strafudmålingen i tilfælde, hvor der aktuelt er tale om overtrædelse af føreevnekrriteriet, mens de tidligere overtrædelser, der udløser gentagelsesvirkningen, efter udvalgets forslag også vil kunne være overtrædelser af bestemmelserne om spirituskørsel eller den foreslåede nulgrænse, jf. herved pkt. 5.2.3 nedenfor.

** Frihedsstraffen udmåles som udgangspunkt som en betinget frihedsstraf med vilkår om samfundstjeneste samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn eller en betinget frihedsstraf med vilkår om alkoholistbehandling.

*** Der vil – afhængig af straffen i førstegangstilfældet – blive idømt enten en ubetinget frihedsstraf eller en betinget frihedsstraf med vilkår om samfundstjeneste samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn eller en betinget frihedsstraf med vilkår om alkoholistbehandling samt en tillægsbøde.

Der henvises til betænkningens kapitel 6, afsnit 6.7.1.2.

5.2.2. Frakendelse af førerretten

5.2.2.1. Overtrædelse af den foreslåede nulgrænse

Udvalget har foreslået, at en fører af et motordrevet køretøj, der har overtrådt den foreslåede nulgrænse, i henseende til spørgsmålet om frakendelse af førerretten skal sidestilles med den, der gør sig skyldig i spiritus-

kørsel med en promille på 0,51, og således skal frakendes førerretten betinget. Udvalget foreslår endvidere, at en overtrædelse af nulgrænsen også skal sidestilles med spirituskørsel med en promille på 0,51 i gentagelsestilfælde.

De gældende retningslinjer for frakendelse af førerretten i spirituskørselssager vil efter udvalgets forslag skulle anvendes således ved overtrædelse af den foreslåede nulgrænse:

Overtrædelse af den foreslåede nulgrænse*	Frakendelse svarende til spirituskørsel med en promille på 0,51
1. gang	Betinget frakendelse
2. gang	Ubetinget frakendelse i 3 år
3. gang	Ubetinget frakendelse i 5 år
4. gang eller senere tilfælde	Ubetinget frakendelse i 10 år

* Skemaet angiver retningslinjerne for strafudmålingen i tilfælde, hvor der aktuelt er tale om overtrædelse af den foreslåede nulgrænse, mens de tidligere overtrædelser, der udløser gentagelsesvirkningen, efter udvalgets forslag også vil kunne være overtrædelser af bestemmelserne om spirituskørsel eller føreevnekrriteriet, jf. herved pkt. 5.2.3 nedenfor.

Der henvises til betænkningens kapitel 6, afsnit 6.7.2.1.

5.2.2.2. Overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 (føreevnekrriteriet)

Udvalget har fundet, at en overtrædelse af føreevnekrriteriet i færdselslovens 54, der kan sidestilles med spirituskørsel med en alkoholpromille i blodet over 1,20, skal medføre samme frakendelsessanktion som en sådan spirituskørsel. Udvalget har derfor foreslået, at en overtrædelse af føreevnekrriteriet under skærpene omstændigheder i førstegangstilfælde skal føre til ubetinget frakendelse i 3 år. Udvalget har anført, at det

vil være nærliggende at anse betingelsen for ubetinget frakendelse (skærpene omstændigheder) for opfyldt, hvis den pågældende ved den kliniske lægeundersøgelse er blevet fundet påvirket i let grad eller derover.

Udvalgets har også foreslået, at en sådan overtrædelse af føreevnekrriteriet skal sidestilles med spirituskørsel med en promille over 1,20 i gentagelsestilfælde.

En overtrædelse af føreevnekrriteriet uden, at der har været tale om skærpene omstændigheder, skal efter udvalgets opfattelse sidestilles med spirituskørsel med en promille, der ikke er højere end 1,20. Dette vil i førstegangstilfælde alene føre til betinget frakendelse.

De gældende retningslinjer for frakendelse af førerretten i sager om spirituskørsel vil efter udvalgets for-

slag skulle anvendes således ved overtrædelse af føreevnekræteriet:

Overtrædelse af føreevnekræteriet*	Uden skærpene omstændigheder	Under skærpene omstændigheder
1. gang	Betinget frakendelse	Ubetinget frakendelse i 3 år
2. gang	Ubetinget frakendelse i 3 år	Ubetinget frakendelse i 5 år
3. gang	Ubetinget frakendelse i 5 år	Ubetinget frakendelse i 10 år
4. gang eller senere tilfælde	Ubetinget frakendelse i 10 år	Ubetinget frakendelse i 10 år

* Skemaet angiver retningslinjerne for strafudmålingen i tilfælde, hvor der aktuelt er tale om overtrædelse af føreevnekræteriet, mens de tidligere overtrædelser, der udløser gentagelsesvirkningen, efter udvalgets forslag også vil kunne være overtrædelser af bestemmelserne om spirituskørsel eller den foreslåede nulgrænse, jf. herved pkt. 5.2.3 nedenfor.

Der henvises til betænkningens kapitel 6, afsnit 6.7.2.2.

5.2.3. Gentagelsesvirkning

Udvalget har foreslået, at overtrædelser af færdselslovens § 53 om spirituskørsel, den foreslåede nulgrænse og føreevnekræteriet i færdselslovens § 54 tillægges fuldstændig indbyrdes gentagelsesvirkning i overensstemmelse med de retningslinjer, der på nuværende tidspunkt gælder for gentagelsesvirkning af domme for spirituskørsel.

Der henvises til betænkningens kapitel 6, afsnit 6.7.1.1 og 6.7.1.2.

5.2.4. Konfiskation

Som det fremgår af pkt. 5.2 ovenfor, har udvalget fundet, at sanktionsfastsættelsen for overtrædelse af færdselslovens § 54 og spirituskørsel så vidt muligt bør ske efter ensartede retningslinjer. I forlængelse heraf har udvalget anført, at en overtrædelse af føreevnekræteriet i færdselslovens 54, der kan sidestilles med spirituskørsel med en alkoholpromille i blodet over 1,20, bør medføre samme konfiskationssanktion som en sådan spirituskørsel.

Udvalget har derfor foreslået, at bestemmelsen i færdselslovens § 133 a, stk. 2, udvides til også omfatte tilfælde, hvor en person har gjort sig skyldig i overtrædelse under skærpene omstændigheder af føreevnekræteriet, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten, jf. pkt. 5.2.2.2 ovenfor og lovforslagets § 1, nr. 21.

Udvalget har endvidere foreslået, at såvel afgørelser om spirituskørsel som afgørelser om overtrædelse af føreevnekræteriet, der er omfattet af § 133 a, stk. 2, skal have indbyrdes gentagelsesvirkning i forhold til den foreslåede bestemmelse.

Der henvises til betænkningens kapitel 6, afsnit 6.7.3.

5.2.5. Tilkendegivelser

Efter færdselslovens § 119 a, stk. 1, kan anklagemyndigheden, hvis en sag ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde, i stedet for at indlevere anklageskrift til retten tilkendegive over for sigtede, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, hvis sigtede erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angiven frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde samt vedtager kørselsforbud, betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten i et i tilkendegivelsen nærmere angivet tidsrum. Bestemmelsen giver således mulighed for udenretlig vedtagelse af bøde og eventuelt kørselsforbud eller betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten.

Efter § 119 a, stk. 3, kan sager, der er omfattet af stk. 1, og hvori der ikke opstår spørgsmål om anvendelse af højere straf end bøde, når retten ikke finder grund til at betvivle tiltaltes skyld, afgøres ved, at tiltalte vedtager at erlægge en nærmere bestemt bøde og vedtager kørselsforbud eller frakendelse af førerretten i et nærmere bestemt tidsrum.

Udvalget har som en konsekvens af udvalgets forslag om at tilnærme sanktionerne for overtrædelser af den foreslåede nulgrænse og føreevnekræteriet foreslået, at færdselslovens § 119 a om udenretslig tilkendegivelse også skal finde anvendelse i forhold til sager om betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten som følge af overtrædelse af den foreslåede nulgrænse og føreevnekræteriet i færdselslovens § 54.

5.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er af de grunde, som udvalget har anført, enig i, at sanktionsfastsættelsen i sager om overtrædelse af færdselslovens § 54 ved kørsel i motordrevet køretøj så vidt muligt bør ske efter retningslinjer, som er tilnærmet sanktionsfastsættelsen i sager om spirituskørsel.

Det bemærkes i den forbindelse, at de øvrige tilstande (dvs. sygdom, svækkelse, overanstrengelse,

mangel på søvn), som er omfattet af føreevnekriteriet i færdselslovens § 54, ligeledes kan udgøre alvorlige risici for færdselssikkerheden. Ministeriet kan også af denne grund tiltræde udvalgets forslag om, at sanktionerne for overtrædelse af føreevnekriteriet, der efter ministeriets forslag bliver § 54, stk. 2, i færdselsloven, skærpes.

Justitsministeriet er enig i, at sanktionsniveauet for overtrædelse af den foreslåede nulgrænse, som indebærer, at føreren bliver straffet uanset, om den pågældendes evne til at føre bil har været påvirket, passende kan fastlægges til det laveste sanktionsniveau for spirituskørsel, hvor det heller ikke nødvendigvis kan antages, at føreevnen har været påvirket.

Justitsministeriet er endvidere enig i, at bødestrafen for overtrædelse af føreevnekriteriet fastlægges til et niveau, som ligger højere end det laveste niveau for spirituskørsel, idet overtrædelse af denne bestemmelse forudsætter, at føreren ikke har været i stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde. Da der i sådanne tilfælde vil være ført bevis for, at den pågældendes føreevne i det konkrete tilfælde har været påvirket af alkohol, er der således efter ministeriets opfattelse tale om en grovere overtrædelse end ved overtrædelser af nulgræsen. Justitsministeriet finder det i den sammenhæng passende, at der i førstegangstilfælde idømmes en bøde svarende til en måneds nettoløn samt sker betinget frakendelse af førerretten. Dette gælder også i tilfælde, hvor årsagen til, at føreren er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde, er f.eks. sygdom, svækkelse, overanstrengelse eller mangel på søvn.

Herudover er Justitsministeriet enig i udvalgets forslag om at graduere sanktionsudmålingen for overtrædelser af føreevnekriteriet i færdselslovens § 54. Det bemærkes i den forbindelse, at forslaget om et grovhedskriterium ved sanktionsudmålingen for overtrædelse af føreevnekriteriet efter sin ordlyd også vil kunne finde anvendelse, hvis den manglende evne til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde skyldes f.eks. sygdom, svækkelse, overanstrengelse eller mangel på søvn. Det må dog antages, at bestemmelsen i praksis sjældent vil blive anvendt i sådanne tilfælde, idet det kan være vanskeligt at skønne, hvor påvirket føreren har været af en af disse tilstande.

Justitsministeriet er også enig i udvalgets forslag om, at overtrædelser af færdselslovens § 53 om spirituskørsel, den foreslåede nulgrænse og føreevnekriteriet i færdselslovens § 54 tillægges fuldstændig indbyrdes gentagelsesvirkning i overensstemmelse med de retningslinjer, der på nuværende tidspunkt gælder for gentagelsesvirkning af domme for spirituskørsel.

Ministeriet finder, at forslaget markerer, at overtrædelser af bestemmelserne om påvirkning af alkohol, stoffer og de øvrige tilstande, som er omfattet af føreevnekriteriet i færdselslovens § 54, indebærer ligartede, alvorlige risici for færdselssikkerheden.

Af samme grund er Justitsministeriet enig i, at færdselslovens § 133 a, stk. 2, om obligatorisk konfiskation bør ændres således, at overtrædelser under skærpende omstændigheder af føreevnekriteriet i færdselslovens § 54 ligesom spirituskørsler med en promille over 1,20 vil skulle føre til konfiskation, hvis de øvrige betingelser i bestemmelsen er opfyldte.

Justitsministeriet er endvidere enig i, at der bør skabes adgang til at anvende tilkendegivelser efter færdselslovens § 119 a, stk. 1, i sager om overtrædelse af den foreslåede nulgrænse og føreevnekriteriet. Ministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at sager om overtrædelse af den foreslåede nulgrænse vil have en bevismæssigt ukompliceret karakter, idet bestemmelsen om en nulgrænse vil være overtrådt, hvis der er konstateret et bevidsthedspåvirkende stof, som er klassificeret som farligt for færdselssikkerheden, i den pågældendes blod. Det samme gælder i nogen grad bestemmelsen om føreevnekriteriet, idet der i sager om påvirkning af euforiserende stoffer og medicin skal foretages en konstatering af, om det pågældende stof har været i blodet, og at den pågældende ved en klinisk lægeundersøgelse er blevet fundet ude af stand til at føre køretøj på fuldt betryggende vis. Ministeriet har endvidere lagt vægt på, at sanktionerne for overtrædelse af nulgræsen og føreevnekriteriet efter forslaget tilnærmes strafpositionerne for spirituskørsel og således i høj grad er forudsigelige. Det bemærkes endelig, at den pågældende fører under alle omstændigheder vil kunne undlade at erkende sig skyldig og derved opnå, at der rejses en almindelig straffesag ved domstolene.

Lovforslaget er således med enkelte lovtekniske ændringer udformet i overensstemmelse med udvalgets forslag.

Det bemærkes særligt om forslaget, at der vil kunne forekomme tilfælde, hvor en fører samtidigt har overtrådt flere bestemmelser i færdselsloven og eventuelt også i andre love. Der kan f.eks. være tale om, at en fører samtidigt har kørt under påvirkning af alkohol og euforiserende stoffer. I sådanne tilfælde vil der skulle straffes for overtrædelse af de relevante bestemmelser i sammenstød efter de almindelige regler herom. Der henvises nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3.

Endelig bemærkes det, at de foreslåede sanktionspositioner alene danner udgangspunkt for strafudmå-

lingen. Da strafudmålingen henhører under domstolene, vil de foreslåede sanktionspositioner efter de almindelige strafferetlige regler kunne fraviges i op- og nedadgående retning af domstolene i sager, hvor de konkrete omstændigheder tilsiger dette.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 10, 11, 19, 21, 24 og 25, samt bemærkningerne hertil.

6. Politiets efterforskningsbeføjelser i sager om spirituskørsel og kørsel under påvirkning af andet end alkohol

6.1. Gældende ret

Efter færdselslovens § 77, stk. 1, 1. pkt., kan politiet standse et køretøj og lade det undersøge for fejl og mangler samt kontrollere, at føreren opfylder betingelserne for lovligt at kunne føre køretøjet. Politiet vil således kunne kontrollere, om føreren af køretøjet synes påvirket af f.eks. spiritus, narkotika eller medicin eller i øvrigt synes at befinde sig i en tilstand, der indebærer, at han eller hun ikke kan føre køretøjet på forsvarlig måde. Kontrol efter § 77, stk. 1, kan efter bestemmelsens ordlyd foretages, uanset om der foreligger en konkret mistanke. Bestemmelsen giver politiet mulighed for at foretage systematisk kontrol af førere af køretøjer, dvs. kontrol af førere af alle køretøjer, der passerer et kontrolsted. Politiet kan også kontrollere en enkelt fører af et køretøj. Bestemmelsen i færdselslovens § 77, stk. 1, giver ikke politiet adgang til at foretage legemsindgreb mod føreren af køretøjet.

Efter færdselslovens § 55, stk. 1, kan politiet til enhver tid kræve, at føreren af et køretøj eller en rytter foretager udåndingsprøve. Denne bestemmelse blev indført med færdselsloven af 1976 efter forslag herom i Retsudvalgets betænkning om det pågældende lovforslag, jf. Folketingstidende 1975-76, tillæg B, sp. 1846 og 1874. Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at baggrunden for bestemmelsen var, at det var et vigtigt led i de samtidigt foreslåede regler om en fast promillegrænse, at der skete en forøgelse af opdagelsesrisikoen. Det blev derfor foreslået at give politiet en almindelig adgang til at kræve, at føreren af et køretøj eller en rytter foretager udåndingsprøve. Udåndingsprøve, der tages i medfør af bestemmelsen i færdselslovens § 55, stk. 1, anvendes som udgangspunkt alene som grundlag for en vurdering af, om en person skal fremstilles til udtagelse af blodprøve.

Efter færdselslovens § 55, stk. 2, kan politiet fremstille en person til udtagelse af blod- og urinprøve, hvis der er grund til at antage, at han eller hun har overtrådt færdselslovens § 53 (om spirituskørsel) eller § 54, stk. 1 eller 2, (påvirkning af andet end alkohol), eller den pågældende nægter eller ikke er i stand til at

medvirke til en udåndingsprøve. Angår mistanken andre forhold end spirituspåvirkning, kan politiet tillige fremstille den pågældende til undersøgelse af en læge. Det samme gælder ved mistanke om spirituspåvirkning, når særlige omstændigheder taler derfor.

I praksis tages blodprøve i stort set alle sager, hvor politiet antager, at en fører har overtrådt færdselslovens § 53 om spirituskørsel. Urinprøve og klinisk lægeundersøgelse foretages derimod kun undtagelsesvis i sådanne sager.

I tilfælde, hvor blodprøven viser, at føreren under eller efter kørslen har haft en blodalkoholpromille på 0,80 eller derunder, og hvor føreren ved en klinisk lægeundersøgelse er fundet påvirket, vil der normalt blive foretaget undersøgelse af de foreliggende blod- eller urinprøver i sagen med henblik på konstatering af, om den pågældende har været påvirket af euforiserende stoffer eller medicin under eller efter kørslen. At der normalt kun foretages en sådan undersøgelse af blod- eller urinprøve i tilfælde, hvor den målte alkoholpromille er 0,80 eller derunder, skyldes, at domfældelse for kørsel under påvirkning af andet end alkohol og spirituskørsel kun i ganske særlige tilfælde vil medføre en skærpelse af sanktionerne i forhold til domfældelse for spirituskørsel alene.

Det fremgår af færdselslovens § 55, stk. 3, at justitsministeren fastsætter bestemmelser om de prøver og undersøgelser, der er nævnt i § 55, stk. 1 og 2. Ved bekendtgørelse nr. 349 af 24. juni 1976 om udåndingsprøver efter færdselsloven og cirkulære nr. 11112 af 25. februar 1997 om spirituspåvirkethed mv. er der fastsat nærmere regler om udførelsen af udåndingsprøver.

6.2. Udvalgets overvejelser og forslag

6.2.1. Tilpasning som følge af forslaget om målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft

Udvalget har foreslået, at bestemmelsen i færdselslovens § 55, stk. 1, ændres, således at det sikres, at der tilvejebringes den nødvendige hjemmel til, at politiet kan kræve udåndingsprøver til brug for måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften.

Da hensigten med færdselslovens § 55, stk. 1, alene er at kunne foretage måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften til brug for konstatering af mistanke om overtrædelse reglerne om spirituskørsel, kan det efter udvalgets opfattelse ikke med tilstrækkelig sikkerhed antages, at færdselslovens § 55, stk. 1, efter den gældende retstilstand vil kunne anvendes som hjemmel til at foretage udåndingsprøver med henblik på måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften som bevis i sager om spirituskørsel.

F. t. l. vedr. færdselsloven

Udvalget har foreslået, at det fastholdes, at udåndingsprøve kan forlanges afgivet, uden at der foreligger grundlag for mistanke om spirituskørsel. Udvalget har i den forbindelse henvist til, at en udåndingsprøve ikke kan betegnes som et intensivt legemsindgreb, og at der også efter gældende ret kan fortages udåndingsprøve uden konkret mistankegrundlag mod den pågældende.

Udvalget har dog fundet, at et indgreb, der indebærer, at den pågældende fører indbringes til f.eks. en politistation med henblik på at afgive udåndingsprøve, må forudsætte, at der er grundlag for en konkret mistanke om, at den pågældende har kørt spirituskørsel.

Der henvises til betænkningens kapitel 5, afsnit 5.6.6.

6.2.2. Tilpasninger som følge af den foreslåede nulgrænse for kørsel med bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet

Udvalget har foreslået, at der i færdselslovens § 55, stk. 1, etableres hjemmel til, at politiet til enhver tid kan kræve, at føreren af et køretøj eller en rytter afgiver spyt-, eller svedprøve eller lader sine øjne besigtige.

Udvalget har som begrundelse herfor anført, at den foreslåede nulgrænse for kørsel med visse bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet vil kræve øget kontrol og efterforskning fra politiets side, hvis overtrædelser af den foreslåede nulgrænse skal retsforfølges effektivt således, at reglerne kan få gavnlig virkning for færdselssikkerheden.

Politiet vil således have et behov for et grundlag til at konstatere, om der er grund til at antage, at der er sket overtrædelse af bestemmelserne om kørsel under påvirkning af stoffer. Udvalget har i den forbindelse peget på, at der findes såkaldte hurtigtests, der er i stand til ved hjælp af sved eller spytpøver at afsløre, om den pågældende har indtaget euforiserende stoffer. Udvalget har anført, at der i dag findes udstyr, der gør dette muligt for stoffer som heroin, morfin, amfetamin, ecstasy og kokain, mens det for stoffer som cannabis og benzodiazepiner stadig er vanskeligt at opnå tilstrækkelig følsomhed. Udvalget har dog endvidere anført, at det må forventes, at den videre udvikling inden for denne type udstyr på sigt vil afhjælpe dette problem.

Det er udvalgets opfattelse, at der bør gives politiet mulighed for at anvende hurtigtests med henblik på at øge mulighederne for at opdage kørsel under påvirkning af stoffer.

Det er endvidere udvalgets opfattelse, at der bør tilvejebringes en hjemmel til, at politiet foretager øjen-

undersøgelser med henblik på at konstatere mistanke om indtagelse af euforiserende stoffer i forbindelse med kørsel. En sådan hjemmel vil efter udvalgets opfattelse styrke den præventive effekt af de foreslåede regler betydeligt.

Udvalget har i den forbindelse bemærket, at en effektiv indsats mod kørsel under påvirkning af stoffer vil forudsætte, at der iværksættes en uddannelsesmæssig indsats med henblik på at sætte de polititjenestemænd, der foretager vejsidekontrol mv., i stand til at gennemføre de nævnte hurtigtests og øjenundersøgelser. Udvalget har anført, at der i vore nabolande er gode erfaringer med sådan uddannelse af politifolk.

Udvalget har herudover bemærket, at måling af indhold af euforiserende stoffer i blodet også fremover vil kræve udtagelse af blodprøve fra den pågældende fører, idet der ikke for tiden findes andre metoder til konstatering af indhold af sådanne stoffer i kroppen, som er egnede som bevismiddel i en retssag. Udvalget har i den forbindelse antaget, at blodprøve efter de gældende regler vil kunne udtages, hvis der er grund til at antage, at en fører har overtrådt bl.a. den gældende bestemmelse i færdselslovens § 54, stk. 1 (føreevnekriteriet), jf. herved pkt. 6.1 ovenfor. Bortset fra en nødvendig justering på grund af indførelsen af nulgrænsen for visse euforiserende stoffer vil der derfor efter udvalgets opfattelse ikke være behov for en ændring af politiets efterforskningsbeføjelser på dette punkt.

Der henvises til betænkningens kapitel 6, afsnit 6.4.3-6.4.5 og 6.8.

6.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan af de grunde, som udvalget har anført, tilslutte sig udvalgets forslag om ændring af færdselslovens regler om politiets efterforskningsbeføjelser. Lovforslaget er med en enkelt sproglig ændring udformet i overensstemmelse med udvalgets forslag.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil

7. Domsmands medvirken i færdselssager

7.1. Gældende ret

Færdselslovens § 119, stk. 2, regulerer, i hvilke sager der medvirker domsmænd i færdselssager.

Det fremgår af færdselslovens § 119, stk. 2, nr. 1, at der i sager, hvor der bliver spørgsmål om højere straf end bøde, medvirker domsmænd. Det svarer til retsplejelovens almindelige regler, og det afgørende for, om der skal medvirke domsmænd, er, om anklagemyndighedens påstand er frihedsstraf.

Herudover medvirker domsmænd, når der bliver spørgsmål om ubetinget frakendelse af førerretten eller kørselsforbud, jf. færdselslovens § 119, stk. 2, nr. 2 og 3. Efter bestemmelsen skal der således medvirke domsmænd, hvis anklagemyndigheden nedlægger påstand om ubetinget frakendelse af førerretten eller kørselsforbud.

Endvidere medvirker domsmænd i sager, som i øvrigt skønnes at være af særlig indgribende betydning for tiltalte eller af særlig offentlig interesse, jf. færdselslovens § 119, stk. 2, nr. 4. Efter praksis medvirker der i medfør af denne bestemmelse bl.a. domsmænd i sager, hvor der rejses tiltale for overtrædelse af færdselsloven og uagtsomt manddrab efter straffelovens § 241, uanset om anklagemyndighedens påstand alene er bøde og betinget frakendelse af førerretten.

I § 119, stk. 3, findes enkelte generelle undtagelser til reglerne om domsmænds medvirken i færdselssager. Hvis bestemmelsen i § 119, stk. 3, fører til, at der ikke skal medvirke domsmænd, skal reglerne i § 119, stk. 2, således fraviges.

Domsmænd medvirker således ikke i sager, som fremmes efter reglerne i retsplejelovens § 831 om tilståelsessager, jf. færdselslovens § 119, stk. 3, nr. 1. Denne bestemmelse svarer til retsplejelovens almindelige regler og indebærer således, at der ikke medvirker domsmænd, hvis den tiltalte tilstår uanset, om anklagemyndigheden nedlægger påstand om frihedsstraf eller ubetinget frakendelse af førerretten.

Færdselslovens § 119, stk. 3, indeholder dog også enkelte undtagelser, som afviger fra retsplejelovens almindelige regler om domsmænds medvirken i straffesager.

Efter færdselslovens § 119, stk. 3, nr. 2, medvirker der ikke domsmænd i sager om kørsel i frakendelsestiden efter færdselslovens § 117 a. Dette gælder uanset, om anklagemyndighedens påstand er fængselsstraf. I sådanne sager er det meget enkelt at vurdere, om tiltalte har gjort sig skyldig i overtrædelse af færdselsloven, ligesom der foreligger meget klare retningslinjer for, hvilken straf der skal idømmes for kørsel i frakendelsestiden.

Det er de samme hensyn, som har ført til, at domsmænd som udgangspunkt ikke medvirker i sager om spirituskørsel efter § 53, jf. færdselslovens § 119, stk. 3, nr. 3. Bestemmelsen i § 119, stk. 3, nr. 3, indebærer, at domsmænd ikke medvirker i sager, der alene vedrører spirituskørsel uanset, om anklagemyndighedens påstand er fængselsstraf eller ubetinget frakendelse af førerretten.

Domsmænd medvirker dog i spiritussager, hvis anklagemyndighedens påstand er frihedsstraf, og der ef-

ter anklageskriftet ligeledes bliver spørgsmål om anvendelse af færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 7, dvs. at tiltalte udover spirituskørsel findes at være skyldig i tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden (§ 125, stk. 1, nr. 1), overtrædelse af hastighedsgrænserne med mere end 60 procent eller at have kørt med en hastighed på mere end 160 km i timen (§ 125, stk. 1, nr. 2 og 3), overtrædelse af reglerne om størst tilladte totalvægt med mere end 30 procent (§ 125, stk. 1, nr. 4), eller ulovligt at have ført køretøjet uden hastighedsbegrænser eller har foretaget et uautoriseret, konstruktivt indgreb i hastighedsbegrænseren mv. (§ 126, stk. 1, nr. 2).

I ankesager, der vedrører spirituskørsel, medvirker der dog kun domsmænd, hvis anklagemyndighedens påstand er frihedsstraf, og der efter anklageskriftet bliver spørgsmål om anvendelse af § 117, stk. 2, nr. 7, samt anken omfatter skyldsspørgsmålet.

I ankesager gælder bortset fra § 119, stk. 3, nr. 3, retsplejelovens almindelige regler, hvorefter der medvirker domsmænd i sager, hvor byrettens afgørelse er truffet under medvirken af domsmænd, jf. § 689, stk. 3, nr. 2.

7.2. Udvalgets overvejelser

7.2.1. Indledende overvejelser vedrørende domsmænds medvirken i færdselssager

Udvalget har overvejet om, der bør ske ændring af reglerne om domsmænds deltagelse i færdselssager. Udvalget har dog bemærket, at udvalget er afstået fra at komme med et lovudkast herom, da spørgsmålet om domsmænds medvirken i færdselssager ikke udtrykkeligt har været omfattet af kommissoriet.

Overordnet har udvalget ud fra ressourcemæssige betragtninger peget på, at det kan være hensigtsmæssigt at begrænse domsmænds medvirken i sager om overtrædelse af færdselsloven.

Udvalget har på den anden side peget på, at en sådan begrænsning ikke må kunne opleves som en svækkelse af retssikkerheden.

Udvalget har taget udgangspunkt i, at de regler, som gælder for domsmænds medvirken i straffesager i almindelighed, også bør fastholdes for så vidt angår færdselssager. Domsmænd bør således fortsat medvirke i færdselssager, når der bliver spørgsmål om højere straf end bøde, eller når sagen i øvrigt skønnes at være af særlig indgribende betydning for tiltalte eller af særlig offentlig interesse.

Endvidere har udvalget anført, at de gældende undtagelser fra disse principper i færdselslovens § 119, stk. 3, er rimelige og ubetænkelige, og at de derfor bør fastholdes.

Doms mænd bør således efter udvalgets opfattelse fortsat ikke medvirke i tilståelsessager, ligesom der ikke er retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved, at domsmænd ikke medvirker i sager om spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden. Udvalget har peget på, at baggrunden for, at domsmænd ikke medvirker ved behandlingen af sager om kørsel i frakendelsestiden og rene spiritussager, uanset om der bliver spørgsmål om frihedsstraf og ubetinget frakendelse af førerretten, er, at disse sager som udgangspunkt afgøres efter helt faste retningslinjer.

Heller ikke for så vidt angår bevisbedømmelsen er der efter udvalgets opfattelse anledning til at lade domsmænd medvirke i disse sager. Sager om spirituskørsel afgøres i dag som udgangspunkt på grundlag af en blodprøve og vil fremover efter udvalgets forslag om måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft som bevis i sager om spirituskørsel blive afgjort på grundlag af en udåndingsprøve. Den tvivl, der vil kunne opstå i forbindelse med udtagelse eller måling af blod- eller udåndingsprøver, vil i almindelighed være af meget teknisk karakter, hvilket efter udvalgets opfattelse ikke taler for domsmænds medvirken. Udvalget har peget på, at der for så vidt angår kørsel i frakendelsestiden er tale om en meget enkel bevisvurdering, idet der i mange tilfælde er tale om, at politiet har standset tiltalte under kørsel og har konstateret, at tiltalte er frakendt førerretten.

Der henvises til betænkningens kapitel 7, afsnit 7.3.

7.2.2. Doms mænds medvirken i sager om ubetinget frakendelse af førerretten

Udvalget har anført, at det bør overvejes at ændre færdselslovens § 119 således, at domsmænd ikke medvirker i sager, hvor der alene efter § 126, stk. 1, nr. 1-3 og 5-8, bliver tale om ubetinget frakendelse af førerretten. Doms mænd vil i givet fald alene skulle medvirke i sager om ubetinget frakendelse efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 4.

Udvalget har i den forbindelse anført, at det er udgangspunktet i den gældende bestemmelse færdselslovens § 119, stk. 2, nr. 2, at domsmænd medvirker i sager, hvor der bliver spørgsmål om ubetinget frakendelse af førerretten. I § 119, stk. 3, er dog undtaget rene spiritussager, hvor der bliver spørgsmål om ubetinget frakendelse af førerretten.

Udvalget har peget på, at de tilfælde, hvor der efter færdselslovens § 126, stk. 1, skal ske ubetinget frakendelse, kan opdeles i fire grupper. Den første gruppe er sager om spirituskørsel efter § 126, stk. 1, nr. 1. Den anden gruppe er sager om konstruktive indgreb mv. i hastighedsbegrænsere eller kontrolapparater ef-

ter § 126, stk. 1, nr. 2 og 3. Den tredje gruppe er sager om særlig hensynsløs kørsel efter § 126, stk. 1, nr. 4. Den fjerde gruppe er sager, der isoleret vil medføre betinget frakendelse, men hvor der efter § 126, stk. 1, nr. 5-8, skal ske ubetinget frakendelse af førerretten, fordi føreren har begået flere overtrædelser, der hver for sig medfører en betinget frakendelse, eller fordi føreren tidligere er frakendt førerretten eller er pålagt kørselsforbud.

Udvalget har om den første gruppe sager, hvor der i medfør af § 126, stk. 1, nr. 1, nedlægges påstand om ubetinget frakendelse af førerretten som følge af spirituskørsel, anført, at sådanne sager allerede i vidt omfang er undtaget fra domsmændsbehandling i medfør af den gældende bestemmelse i § 119, stk. 3, nr. 3. Som det fremgår af pkt. 7.2.1, har udvalget fundet, at denne undtagelse uden betænkeligheder kan fastholdes.

Udvalget har om den anden gruppe sager, hvor der i medfør af § 126, stk. 1, nr. 2 og 3, nedlægges påstand om ubetinget frakendelse af førerretten som følge af konstruktive indgreb mv. i hastighedsbegrænsere eller kontrolapparater, anført, at det bør overvejes, hvorvidt det er påkrævet eller naturligt, at domsmænd medvirker ved behandlingen af sådanne sager.

Det følger af § 126, stk. 1, nr. 2, at førerretten skal frakendes ubetinget, hvis føreren ulovligt har ført køretøjet uden hastighedsbegrænsere, føreren har foretaget et uautoriseret, konstruktivt indgreb i hastighedsbegrænseren mv., eller vidste eller burde have vidst, at der var foretaget et sådant indgreb, eller føreren har betjent hastighedsbegrænseren således, at den gøres uvirksom. Det følger endvidere af § 126, stk. 1, nr. 3, at førerretten skal frakendes ubetinget, hvis føreren har ført køretøjet, selv om han vidste eller burde vide, at der var foretaget et uautoriseret, konstruktivt indgreb i køretøjets kontrolapparat mv.

Udvalget har anført, at afgørelsen af, om en hastighedsbegrænsere er uvirksom, eller om der er manipuleret med en hastighedsbegrænsere eller kontrolapparat, i første række afhænger af en teknisk vurdering. Bevisførelsen under en sådan sag er i almindelighed begrænset til en erklæring fra en bilinspektør og eventuelt den politiassistent, der har standset køretøjet.

Udvalget har om den tredje gruppe sager, hvor der i medfør af § 126, stk. 1, nr. 4, nedlægges påstand om betinget frakendelse af førerretten som følge af særlig hensynsløs kørsel, anført, at der ikke er grundlag for at foreslå, at domsmænd ikke skal medvirke ved behandlingen af sådanne sager.

Udvalget har herved lagt vægt på, at der i almindelighed i denne type sager vil være tale om, at der på

grundlag af navnlig vidneforklaringer skal foretages en vurdering af beviserne for tiltaltes skyld. I mange tilfælde vil anklagemyndigheden i sager om særlig hensynsløs kørsel nedlægge påstand om fængselsstraf, og i de tilfælde skal der allerede af denne grund medvirke domsmænd, jf. § 119, stk. 2. Udvalget har således antaget, at der forekommer meget få tilfælde, hvor anklagemyndighedens påstand er bøde og ubetinget frakendelse af førerretten efter § 126, stk. 1, nr. 4.

I den fjerde gruppe af sager skal der i medfør af § 126, stk. 1, nr. 5-8, nedlægges påstand om ubetinget frakendelse af førerretten som følge af, at der er begået flere overtrædelser af færdselsloven, som hver for sig vil medføre betinget frakendelse af førerretten, eller at den pågældende tidligere er frakendt førerretten eller pålagt kørselsforbud. Udvalget har om denne gruppe af sager anført, at det bør overvejes at ændre § 119 således, at domsmænd ikke medvirker i sager, hvor der alene efter § 126, stk. 1, nr. 5-8, bliver tale om ubetinget frakendelse af førerretten.

Færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 5, indebærer, at førerretten skal frakendes ubetinget, hvis føreren ved et eller flere kørselsforløb har gjort sig skyldig i flere forhold, der hver for sig er omfattet af § 125, stk. 1, nr. 1-7 (betinget frakendelse), stk. 2 (klippekortordningen) eller stk. 3 (kørselsforbud). Med hensyn til sager om overtrædelse af køre- og hviletidsreglerne er det dog præciseret, at forholdene skal være begået i forbindelse med mere end ét kørselsforløb.

Færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 6-7, indebærer, at der skal ske ubetinget frakendelse af førerretten, hvis føreren tidligere er frakendt førerretten betinget, og har begået et nyt forhold i prøvetiden (normalt 3 år), eller hvis føreren tidligere er pålagt kørselsforbud, og har begået et nyt forhold inden 3 år efter, at kørselsforbuddet blev pålagt.

Færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 8, indebærer, at førerretten skal frakendes ubetinget, selv om den aktuelle overtrædelse isoleret alene vil medføre betinget frakendelse, hvis forholdet er begået inden 5 år efter udløbet af en tidligere ubetinget frakendelse.

Udvalget har peget på, at de kørsler, som i medfør af § 126, stk. 1, nr. 5-8, fører til, at der bliver spørgsmål om ubetinget frakendelse af førerretten, således at der skal medvirke domsmænd under behandlingen, er kørsler, som isoleret set ville medføre en betinget frakendelse eller kørselsforbud. Hvis de blev pådømt enkeltvis, skulle der således ikke medvirke domsmænd under behandlingen.

Udvalget har anført, at der efter de gældende regler sker betinget frakendelse af førerretten efter færdselslovens § 125 uden domsmænds medvirken, og det kan derfor forekomme mindre velbegrunder, at domsmænd skal medvirke, blot på grund af at føreren har begået flere forhold, der hver for sig medfører betinget frakendelse af førerretten, eller fordi føreren tidligere er frakendt førerretten betinget eller ubetinget. Udvalget har videre anført, at spørgsmålet om, hvorvidt der skal ske ubetinget frakendelse af førerretten på grund af førerens fortid, eller fordi der foreligger flere kørsler, der hver især ville føre til betinget frakendelse af førerretten, ikke kræver nogen bevisbedømmelse, men eventuelt en stillingtagen til, om der foreligger formildende omstændigheder efter § 126, stk. 2, således at der skal idømmes en betinget frakendelse i stedet for en ubetinget frakendelse.

Der henvises til betænkningens kapitel 7, afsnit 7.3.1.

7.2.3. Domsmænds medvirken i sager om spirituskørsel og andre kørselsfejl

Udvalget har i forlængelse af det, som er anført under pkt. 7.2.2 ovenfor, udtalt, at det bør overvejes, om det er påkrævet eller hensigtsmæssigt, at der fortsat medvirker domsmænd i sager, der vedrører kombinationer af kørsler, der hver især – isoleret betragtet – ikke kræver domsmænds medvirken.

Udvalget har anført, at det følger af færdselslovens § 119, stk. 3, nr. 3, at domsmænd ikke medvirker i sager, der vedrører spirituskørsel efter § 53, medmindre der både er spørgsmål om højere straf end bøde og om anvendelse af færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 7, og i ankesager, at anken vedrører skyldsspørgsmålet. Efter § 117, stk. 2, nr. 7, kan straffen for spirituskørsel stige til fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis føreren findes skyldig i forhold, der er omfattet af § 125, stk. 1, nr. 1-4, eller § 126, stk. 1, nr. 2.

Udvalget har peget på, at der for så vidt angår § 125, stk. 1, nr. 1-4, er tale om situationer, som isoleret vil medføre en betinget frakendelse af førerretten, og derfor normalt afgøres uden medvirken af domsmænd. Udvalget har endvidere peget på, at en sag om spirituskørsel heller ikke i sig selv forudsætter domsmænds medvirken. Det er således alene, fordi der er tale om samtidig spirituskørsel og andre kørselsfejl, således at anklagemyndighedens påstand er højere straf end bødestraf og ubetinget frakendelse af førerretten, at der skal medvirke domsmænd.

Der henvises til betænkningens kapitel 7, afsnit 7.3.2.

7.2.4. Domsmands medvirken i sager om kørselsforbud

Udvalget har fundet, at det bør overvejes at ophæve bestemmelsen i færdselslovens § 119, stk. 2, nr. 3, hvoraf det følger, at der i sager, hvor der bliver spørgsmål om pålæggelse af kørselsforbud, skal medvirke domsmænd, medmindre der er tale om en sag om spirituskørsel, jf. herved § 119, stk. 3, nr. 3.

Udvalget har anført, at kørselsforbud efter § 127 træder i stedet for en betinget frakendelse af førerretten i en række tilfælde, hvis forseelsen bliver begået inden for de første tre år efter førstegangserhvervelsen af førerretten. I modsætning til en betinget frakendelse af førerretten, hvor føreren kan fortsætte med at føre motordrevet køretøj, inddrages førerens ret til at føre motordrevet køretøj ved pålæggelse af kørselsforbud, indtil særlig køreundervisning eller alkohol- og trafik kursus er gennemført, og kontrollerende køreprøve er bestået.

Udvalget har endvidere anført, at reglerne om kørselsforbud, der blev indført ved lov nr. 498 af 7. juni 2001, i første række bliver anvendt over for unge trafikanter. Der er ikke i forarbejderne til bestemmelsen anført en nærmere begrundelse for, at domsmænd medvirker i sager, hvor der bliver spørgsmål om pålæggelse af kørselsforbud.

Udvalget har peget på, at det under hensyn til, at kørselsforbud pålægges for de samme forhold, som efter § 125 medfører en betinget frakendelse af førerretten, ikke forekommer naturligt eller påkrævet, at domsmænd medvirker i sager om kørselsforbud.

Der henvises til betænkningens kapitel 7, afsnit 7.3.3.

7.2.5. Domsmands medvirken i sager om kørsel under påvirkning af andet end alkohol

Udvalget har anført, at det bør overvejes, hvorvidt sager om overtrædelse af færdselslovens § 54 om kørsel i motordrevet køretøj under påvirkning af andet end alkohol skal behandles efter de almindelige regler om domsmænds medvirken i færdselssager.

Udvalget har peget på, at der i medfør af den gældende bestemmelse i § 119, stk. 2, medvirker domsmænd i sager om overtrædelse af § 54, hvis der bliver spørgsmål om højere straf end bøde, ubetinget frakendelse eller kørselsforbud. Endvidere medvirker der domsmænd i sager, som i øvrigt skønnes at være af særlig indgribende betydning for tiltalte eller af særlig offentlig interesse. Som følge af den almindelige regel i § 119, stk. 3, nr. 1, medvirker der dog ikke domsmænd i tilståelsessager.

Udvalget har ved forslaget om en nulgrænse for kørsel med visse bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet lagt vægt på de samme færdselssikkerhedsmæssige og præventive hensyn, som ligger bag blodpromillekriteriet ved spirituskørsel.

Udvalget har peget på, at sager om overtrædelse af en nulgrænse for bevidsthedspåvirkende stoffer – ligesom sager om spirituskørsel – sjældent vil give anledning til bevistvivl eller problemer med hensyn til sanktionsfastsættelsen. Efter udvalgets opfattelse vil de samme hensyn, som ligger bag de gældende særegler om domsmænds begrænsede medvirken i sager om spirituskørsel, således også gøre sig gældende i sager om overtrædelse af den foreslåede nulgrænse. Der bør derfor ligeledes ved spørgsmålet om domsmænds medvirken tilstræbes parallelitet mellem reglerne om spirituskørsel og reglerne om kørsel under påvirkning af andet end alkohol.

På den baggrund har udvalget fundet det naturligt, at der fastsættes den samme ordning for domsmænds deltagelse i henholdsvis sager om spirituskørsel og sager om overtrædelse af den foreslåede nulgrænse

Derimod har udvalget fundet, at sager om overtrædelse af føreevnekriteriet i færdselslovens § 54 fortsat bør behandles efter de almindelige regler for domsmænds medvirken i færdselssager. Udvalget har i den forbindelse peget på, at der anlægges en særdeles konkret bevisvurdering i sager om føreevnekriteriet i § 54, stk. 1. Efter udvalgets opfattelse findes det derfor betænkeligt at afskære domsmænds medvirken i disse sager – der i øvrigt ikke alene vil kunne vedrøre spørgsmål om manglende føreevne på grund af påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer, men ligeledes vanskelige bevisvurderinger af en persons føreevne ved f.eks. søvnmangel, sygdom og lægeordineret medicin.

Der henvises til betænkningens kapitel 7, afsnit 7.3.4.

7.2.6. Sammenfatning af udvalgets overvejelser om domsmænds medvirken i færdselssager

Udvalget har samlet anført, at det bør overvejes at forenkle behandlingen af færdselsstraffesager, således at domsmænd fremover alene medvirker i behandlingen af sager, hvor der bliver spørgsmål om højere straf end bøde, og i sager, som i øvrigt skønnes at være af særlig indgribende betydning for tiltalte eller af særlig offentlig interesse, dog således at domsmænd ikke medvirker i tilståelsessager, sager om spirituskørsel efter § 53, sager om overtrædelse af den foreslåede nulgrænse for visse bevidsthedspåvirkende stoffer og sager om kørsel i frakendelsestiden. Under hensyn til

de særlige forhold, der gør sig gældende i sager om særlig hensynsløs kørsel, herunder bevisbedømmelsen, er det udvalgets opfattelse, at domsmænd fortsat bør medvirke i sager, hvor der bliver spørgsmål om ubetinget frakendelse af førerretten efter § 126, stk. 1, nr. 4.

Der henvises til betænkningens kapitel 7, afsnit 7.3.5.

7.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet finder, at reglerne om domsmænds medvirken i færdselssager bør ændres i overensstemmelse med udvalgets overvejelser. Ministeriet har herved lagt vægt på de grunde, som efter udvalgets opfattelse taler for at forenkler reglerne om domsmænds medvirken i sager om overtrædelse af færdselsloven.

Det foreslås derfor, at domsmænd fremover alene medvirker i behandlingen af sager, hvor der bliver spørgsmål om højere straf end bøde, sager, hvor der bliver spørgsmål om ubetinget frakendelse af førerretten efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 4, der med lovforslaget bliver nr. 5, om særlig hensynsløs kørsel, og sager, som i øvrigt skønnes at være af særlig indgribende betydning for tiltalte eller af særlig offentlig interesse

Det foreslås endvidere, at domsmænd ikke skal medvirke i tilståelsessager, sager om spirituskørsel efter § 53, sager om overtrædelse af den foreslåede nulgrænse og sager om kørsel i frakendelsestiden.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at forslaget, som er i overensstemmelse med udvalgets overvejelser, vil sikre, at der tilvejebringes klarere og mere enkle regler om domsmænds medvirken i færdselssager uden, at der vil blive tale om en svækkelse af retssikkerheden i forbindelse med behandlingen af sådanne sager. Der kan i den forbindelse peges på, at de sager, der efter forslaget ikke skal behandles under medvirken af domsmænd, vil skulle afgøres efter faste retningslinjer på baggrund af en forholdsvis enkel bevisførelse. Den tvivl, der vil kunne opstå i forbindelse med bevisførelsen, vil i almindelighed være af meget teknisk karakter, hvilket ikke taler for domsmænds medvirken.

Justitsministeriet foreslår som konsekvens af forslaget om ændring af reglerne om domsmænds medvirken i færdselssager endvidere en ændring af færdselslovens § 119, stk. 4. Denne bestemmelse vedrører tiltaltes mulighed for efter begæring at få beskikket en forsvarer i visse sager, hvor retsplejelovens almindelige regler om forsvarerbeskikkelse ikke giver en sådan mulighed.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 16, og bemærkningerne hertil.

8. Økonomiske og administrative konsekvenser mv.

8.1. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Den foreslåede adgang til at anvende måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft som bevis i sager om spirituskørsel vil medføre merudgifter for politiet og anklagemyndigheden til bl.a. anskaffelse af egnet måleudstyr (bevisalkometre) samt til uddannelse af personale til betjeningen heraf. Lovforslaget indebærer imidlertid samtidig, at politiet og anklagemyndigheden i sager, hvor alkoholkoncentrationen måles ved brug af bevisalkometre, fremover ikke vil have udgifter til udtagelse af blodprøver. Samlet vurderes indførelsen af bevisalkometre at medføre mindreudgifter for politiet og anklagemyndigheden på ca. 5 mio. kr. årligt.

Lovforslaget skønnes i øvrigt ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning.

8.2. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

8.3. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8.4. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

8.5. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Lovforslaget bygger på betænkning nr. 1486/2007 og det heri indeholdte lovudkast fra Udvalget om sanktionsfastsættelse i sager om spiritus- og promillekørsel mv. Betænkningen med lovudkast har været sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Borgernes Havarikommission, Business Danmark, Centralforeningen af Taxiforeninger i Danmark, Chaufførernes Fagforening, Danmarks Transportforskning, Dansk Cyklist Forbund, Dansk Kørelærer-Union, Dansk Køreskole Forening, Dansk Taxi Forbund, Dansk Transport og Logistik (DTL), Dansk Vejforening, Danske Busvognmænd, Danske

Kørelæreres Landsforbund, Danske Motorcyklister Råd (DMC), Danske Regioner, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Fagligt Fælles Forbund 3F, Forenede Danske Motorejere (FDM), Foreningen for Trafikofre, Foreningen Liv og Trafik, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening, Køreprøvesagkyndiges Landsforbund, Landsforeningen af beskikkede advokater, MC-Touring Club Danmark,

Motorcykelbranchens Landsforbund, NOAH-Trafik, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, præsidenten for Vestre Landsret, præsidenten for Østre Landsret, præsidenterne for byretterne, Retskemisk Afdeling på Retsmedicinsk Institut på Københavns Universitet, Retslægerådet, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Rådet for Bæredygtig trafik, Rådet for Større Færdselssikkerhed, Sund & Bælt og Trafikforskningsgruppen ved Aalborg Universitet.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget vurderes samlet set at medføre mindreudgifter for politiet og anklagemyndigheden på ca. 5 mio. kr.	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (færdselslovens § 53, stk. 1)

Det foreslås, at færdselslovens § 53, stk. 1, ændres, således at den gældende grænse for spirituskørsel, der er fastlagt som en alkoholkoncentration i blodet på 0,50 promille, suppleres af en grænse for alkoholkoncentrationen i udåndingsluften på 0,25 milligram pr. liter luft. Forslaget indebærer, at færdselslovens § 53, stk. 1, kommer til at indeholde to alternative gerningsindhold. Det er således efter forslaget tilstrækkeligt for at dømme en person for spirituskørsel, at én af de to angivne grænseværdier for alkoholkoncentration i henholdsvis blodet eller udåndingsluften er overskredet.

Formålet med forslaget er at gøre det muligt at anvende målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften som bevis for spirituskørsel.

Grænsen på 0,25 milligram alkohol pr. liter luft for alkoholkoncentrationen i udåndingsluften svarer til et

forhold mellem alkoholkoncentrationen blod og udåndingsluft på 2.000:1, dvs. at alkoholkoncentrationen i 1 milliliter blod er 2.000 gange højere end alkoholkoncentrationen i 1 milliliter udåndingsluft. Ved fastlæggelse af et forhold på 2.000:1 mellem alkoholkoncentrationen i blod og udåndingsluft sikres, at langt de fleste personer, der dømmes for spirituskørsel på grundlag af en måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften, også ville blive fundet skyldige på grundlag af en blodprøve. Der henvises til pkt. 3.2.2 og 3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Ved forslaget er det forudsat, at det udstyr til måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften, som skal anvendes af politiet, har en høj grad af pålidelighed. Som det fremgår af pkt. 3.2.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, har udvalget anbefalet, at der stilles krav om, at det udstyr, som anvendes til måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft (bevisalkometre), som minimum skal leve op til OIML's anbefalinger. Justitsministeren vil i medfør af den gældende bestemmelse i færdselslovens § 55, stk. 3,

administrativt fastsætte regler om krav til bevisalkometre. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.

Det forudsættes endvidere ved forslaget, at politiet vil kunne anvende et teknisk fradrag i måleresultatet svarende til det fradrag, der efter gældende praksis sker i middelværdien af en blodprøve. Formålet med et sådant fradrag er at udligne eventuelle målesikkerheder. Fradraget fastsættes under hensyn til den eventuelle målesikkerhed, der er forbundet med det konkrete udstyr.

Hvis den fuldstændige optagelse af alkoholen er tilendebragt forud for prøvetagningen, vil det kunne være nødvendigt at tilbageregne alkoholkoncentrationen i udåndingsluften. Med hensyn til alkoholkoncentrationen i udåndingsluft kan der principielt foretages tilbageregning på samme måde som for blodalkoholkoncentrationen. Antages alkoholkoncentrationen i udåndingsluft som ved forslaget at være 1/2.000 af koncentrationen i blod, udføres tilbageregningen med 0,05 milligram pr. liter pr. time. Der henvises nærmere til kapitel 5, afsnit 5.2.3, i betænkning nr. 1486/2007.

Det bemærkes, at politiets indkøb af bevisalkometre vil få et sådant omfang, at indkøbet skal ske efter udbud. Det forudsættes, at de kravspecifikationer, som Rigspolitichefen fastsætter i forbindelse med udbuddet, tilgodeser samtlige de nævnte retssikkerhedsog bevmæssige hensyn.

Det bemærkes endvidere, at det vil være af væsentlig betydning, at de politifolk, der foretager målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften til brug som bevis i sager om spirituskørsel, har den fornødne uddannelse hertil. Politiet bør således foranledige fornøden uddannelse af de polititjenestemænd, der skal foretage målingerne.

Det er ved forslaget forudsat, at der fremover kun i særlige tilfælde udtages blodprøve ved mistanke om spirituskørsel, idet resultatet af en udåndingsprøve umiddelbart vil kunne lægges til grund ved afgørelsen af spørgsmålet om, hvorvidt der er sket en overtrædelse af færdselslovens bestemmelser herom.

Det må dog forventes, at der fortsat vil være behov for at udtage blodprøver i en række tilfælde. Det drejer sig bl.a. om tilfælde, hvor personer af fysiske årsager ikke er i stand til at afgive en tilfredsstillende udåndingsprøve. Som eksempel herpå kan peges på personer med luftvejslidelser som f.eks. astmatikere.

Der kan endvidere peges på tilfælde, hvor der i forbindelse med en færdselsulykke, hvor en eller flere førere er mistænkt for at have været spirituspåvirket, på grund af bevidstløshed hos én eller flere af disse ikke kan gennemføres en udåndingsprøve. Det forudsættes

i den forbindelse, at der i sådanne tilfælde skal tages blodprøver af samtlige implicerede førere uanset, om de alle er forhindret i at afgive udåndingsprøve eller ej. Dette skal ske med henblik på at sikre, at alle de implicerede personer bedømmes på et fuldstændigt sammenligneligt grundlag.

Der henvises til pkt. 3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 2 (overskriften til færdselslovens § 54)

Som en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 3, foreslås det at ændre overskriften til færdselslovens § 54.

Til nr. 3 (færdselslovens § 54)

Det foreslås, at der i færdselslovens § 54 indsættes et *nyt stk. 1*, hvorefter motordrevet køretøj ikke må føres eller forsøges ført af nogen, hvis blod under eller efter kørslen indeholder stoffer, som efter regler fastsat af justitsministeren er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden.

Bestemmelsen indebærer, at der i færdselsloven indføres en nulgrænse for visse stoffer således, at kørsel eller forsøg på kørsel af en person, som har et eller flere af de omfattede stoffer i blodet, forbydes uden hensyn til, om det kan godtgøres, at stoffet i det konkrete tilfælde har påvirket den pågældendes evne til at føre køretøjet. Der knyttes således ikke noget føreevnekriterium til bestemmelsen.

Det foreslås at bemyndige justitsministeren til administrativt at fastsætte regler om, hvilke stoffer som omfattes af bestemmelsen. Efter forslaget skal justitsministeren således ved bekendtgørelse kunne klassificere visse stoffer som farlige for færdselssikkerheden.

Efter forslagets ordlyd kan kun bevidsthedspåvirkende stoffer klassificeres som farlige for færdselssikkerheden. Det betyder, at kun såkaldt aktive stoffer vil kunne være omfattet af nulgrænsen, mens f.eks. nedbrydningsstoffer, der ikke har nogen bevidsthedspåvirkende virkning, ikke vil kunne være omfattet af nulgrænsen.

Det forudsættes, at der i forbindelse med udstedelse af regler i medfør af den foreslåede bestemmelse for hvert enkelt af de stoffer, som klassificeres som farlige for færdselssikkerheden, fastsættes bagatelgrænser (såkaldte cut off-værdier), som sikrer, at den pågældende person, inden blodprøven er taget, gennem et vist tidsrum har haft bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet, jf. herved pkt. 4.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Formålet med bagatelgrænserne er at sikre, at der ikke sker domfældelse for overtrædelse af nulgrænsen i tilfælde, hvor der er tale om en minimal tilfældighedskoncentration af det pågældende stof i blodet.

F. t. 1. vedr. færdselsloven

Forslaget indebærer således, at nulgrænsen omfatter aktive stoffer, som har en bevidsthedspåvirkende virkning i tilfælde, hvor de kan påvises i blodet i en mængde, der ligger over den bagatelgrænse, som forudsættes anvendt for det pågældende stof, samt en eventuel måleusikkerhed. Der henvises til pkt. 4.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det er ved forslaget forudsat, at stoffer, der i medfør af lov om euforiserende stoffer ikke uden særlig tilladelse må besiddes, som udgangspunkt klassificeres som farlige for færdselssikkerheden. Dette vil efter forslaget kunne ske ved, at det i bekendtgørelse bestemmes, at stoffer, der i medfør af § 1, stk. 1, § 2, stk. 1, og § 2 a i lov om euforiserende stoffer er blevet helt eller delvis forbudt af indenrigs- og sundhedsministeren, klassificeres som farlige for færdselssikkerheden. En sådan bestemmelse vil automatisk omfatte stoffer, der i fremtiden i medfør af de nævnte bestemmelser i lov om euforiserende stoffer helt eller delvis forbydes af indenrigs- og sundhedsministeren.

Ved stoffer forstås i overensstemmelse med § 1 i bekendtgørelse om euforiserende stoffer de stoffer, vækster og droger, der er opført på bekendtgørelsens lister samt mulige salte og simple derivater med euforiserende virkning af de nævnte stoffer, f.eks. estere og ætere, uanset om stofferne, deres salte eller derivater er fuldstændig rene, om de er delvis fabrikerede, af naturlig oprindelse eller syntetisk fremstillede. Endvidere forstås ved stoffer alle tilberedninger, som efter bekendtgørelsens § 1 er omfattet af denne.

Hvilke stoffer, der er omfattet af forbud efter lov om euforiserende stoffer, fremgår for tiden af bekendtgørelse nr. 698 af 31. august 1993 om euforiserende stoffer med senere ændringer.

Det vil med den foreslåede bestemmelse, hvorefter stoffer kun omfattes af nulgrænsen, hvis de af justitsministeren er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden, tillige være muligt nærmere at præcisere, at visse stoffer skal eller ikke skal omfattes af nulgrænsen. Det vil således i overensstemmelse med udvalgets anbefaling, jf. pkt. 4.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, kunne bestemmes, at stoffer, som er omfattet af liste C i bilaget til bekendtgørelse om euforiserende stoffer, ikke klassificeres som farlige for færdselssikkerheden. Udvalgets anbefaling skyldes, at disse stoffer er tilladte, når de indgår i såkaldte doserede tilberedninger eller andre tilberedninger, jf. § 1, stk. 3, nr. 3, i bekendtgørelse om euforiserende stoffer.

Det bemærkes, at overtrædelse af den foreslåede bestemmelse – ligesom overtrædelse af bestemmelserne om spirituskørsel og føreevnekriteriet i færdselslovens § 54 –

fuldbyrdes ved, at en person fører eller forsøger at føre et motordrevet køretøj i ovennævnte tilstand. Der kan være tale om føreren i almindelig forstand eller passagerer, der griber ind i kørslen. Fuldbyrdselsen finder allerede sted ved forsøget på at føre motorkøretøjet, og der er således tale om et fremrykket fuldbyrdselsmoment.

Det foreslås i § 54, stk. 1, 2. pkt., at bestemmelsen ikke skal finde anvendelse for stoffer, som den pågældende har indtaget i henhold til og i overensstemmelse med en efter almindelige regler lovlig recept. Undtagelsen vil indebære, at personer, der har indtaget et stof, som er klassificeret som farligt for færdselssikkerheden, ikke er omfattet af den foreslåede bestemmelse, hvis stoffet er indtaget efter lægelig ordination. En person, der fører eller forsøger at føre motordrevet køretøj med et sådant stof i blodet, vil således ikke overtræde den foreslåede bestemmelse. Den pågældende vil imidlertid kunne straffes for overtrædelse af føreevnekriteriet, der med forslaget bliver § 54, stk. 2, hvis han eller hun på grund af indtagelsen af det pågældende stof befinder sig i en sådan tilstand, at den pågældende er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde. Hvis den pågældende derimod indtager et andet stof end det, som er lægeligt ordineret, eller en større dosis end foreskrevet, vil forholdet falde ind under den foreslåede bestemmelse.

Efter § 2, stk. 3, i lov om euforiserende stoffer er køb og modtagelse fra apotekere og besiddelse af stoffer, der er omfattet af lovens § 2, tilladt for dem, der modtager stofferne i henhold til en efter almindelige regler lovlig recept eller rekvisition. Bestemmelsen henviser til, hvad der svarer til den nugældende § 61, stk. 2, i lov om lægemidler, hvorefter Lægemedjelstyrelsen fastsætter regler om, hvilke lægemidler der kun må udleveres efter recept, og om inddeling af lægemidler i udleveringsgrupper, og de regler, som er udstedt i medfør af denne bestemmelse.

Ved en lovlig recept forstås i overensstemmelse med § 1 i bekendtgørelse nr. 155 af 20. februar 2007 om recepter en forskrift (ordination) fra en læge, tandlæge eller dyrlæge om udlevering af lægemidler fra et apotek. Ordination kan ske skriftligt, elektronisk, via telefax eller telefonisk. Recepten skal efter den foreslåede bestemmelse være udformet i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler herom.

Det foreslås endelig, at den gældende bestemmelse i færdselslovens § 54, stk. 1 – det såkaldte førerevnekriterium – opretholdes og videreføres som § 54, stk. 2, med enkelte sproglige ændringer.

Om forholdet mellem den foreslåede stk. 1 og den foreslåede stk. 2 bemærkes, at der efter forslaget ikke

vil kunne straffes for overtrædelse af stk. 1 i tilfælde, hvor den samme handling eller tilstand er omfattet af begge bestemmelser. Overtrædelser af føreevnekriteriet i den foreslåede § 54, stk. 2, absorberer således overtrædelse af nulgrænsen i den foreslåede § 54, stk. 1.

Hvis det konstateres, at en fører af et motordrevet køretøj under eller efter kørslen har haft et bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet, som er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden, vil forholdet således som udgangspunkt falde ind under den foreslåede § 54, stk. 1 (nulgrænsen). I tilfælde, hvor det ved en klinisk lægeundersøgelse konstateres, at den pågældende fører har været påvirket i en grad, så han eller hun ikke har kunnet føre køretøj på fuldt betryggende måde, vil forholdet imidlertid falde ind under den foreslåede § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet).

Hvis der derimod er tale om, at den samme fører ved forskellige handlinger eller tilstande har overtrådt henholdsvis den foreslåede § 54, stk. 1, og den foreslåede § 54, stk. 2, vil der skulle straffes for overtrædelse af begge bestemmelser i sammenstød. Det gælder f.eks., hvis en fører samtidigt har overtrådt både den foreslåede § 54, stk. 1, og den foreslåede § 54, stk. 2, ved at have ført et motordrevet køretøj med et bevidsthedspåvirkende stof i blodet og på samme tid på grund af sygdom ikke har været i stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde.

Der vil også kunne forekomme tilfælde, hvor en fører har været påvirket af såvel alkohol som bevidsthedspåvirkende stoffer og derfor har overtrådt både reglerne om spirituskørsel i færdselslovens § 53 og de foreslåede bestemmelser i § 54, stk. 1 eller 2. Der vil endvidere kunne forekomme tilfælde, hvor føreren af et motordrevet køretøj er påvirket af euforiserende stoffer og har været årsag til en færdselsulykke med materielle skader og personskader til følge. I givet fald vil føreren kunne have overtrådt såvel de foreslåede bestemmelser i § 54, stk. 1 eller 2, som f.eks. færdselslovens § 3 om hensynsfuldhed og agtpågivenhed i trafikken eller straffelovens § 241 om uagtsomt manddrab. I tilfælde, hvor flere bestemmelser i færdselsloven og eventuelt bestemmelser i straffeloven er overtrådt, vil der efter de almindelige regler skulle straffes for overtrædelse af de pågældende bestemmelser i sammenstød.

I tilfælde, hvor der er sket overtrædelse af både de foreslåede bestemmelser i § 54, stk. 1 eller 2, og overtrædelse af andre regler i færdselsloven, overtrædelse af regler udstedt i medfør af færdselsloven eller overtrædelse af andre love, vil færdselslovens § 118 a, stk. 3 og 4, finde anvendelse. Det følger af disse bestem-

melser, at der gælder særlige regler om såkaldt absolut kumulation af bødestraf. Det betyder, at der skal foretages en selvstændig vurdering af, hvilken bødestraf hver enkelt færdselslovsovertrædelse medfører, og at disse bøder lægges sammen uden, at der foretages et samlet skøn over straffen for alle overtrædelser. Eventuel frihedsstraf eller bødestraf for overtrædelse af anden lovgivning vil skulle udmåles ved siden af bødestraf for færdselslovsovertrædelserne.

I øvrigt vil de almindelige regler om udmåling af straf i straffelovens 10. kapitel finde anvendelse i de situationer, hvor der skal straffes for overtrædelse af flere bestemmelser i sammenstød.

Der henvises til pkt. 4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 4 (færdselslovens § 54, stk. 3, der bliver stk. 4)

Forslagene er konsekvenser af lovforslagets § 1, nr. 3, og indebærer ikke ændringer af indholdsmæssig betydning.

Til nr. 5 (færdselslovens § 55, stk. 1)

Det foreslås i *1. pkt.*, at der etableres hjemmel til, at politiet til enhver tid kan kræve, at føreren af et køretøj eller en rytter foretager udåndings-, sput- eller svedprøve eller lader sine øjne besigtige.

Forslaget har for det første til formål at sikre, at politiet har adgang til at kræve udåndingsprøve til brug for måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften. Bestemmelsen i færdselslovens § 55, stk. 1, anvendes efter gældende ret til at kræve udåndingsprøver som grundlag for en vurdering af, om en person skal udtages til blodprøve. Indførelsen af målinger af alkoholkoncentration i udåndingsluft, der kan anvendes som bevis i retssager, skaber imidlertid et behov for at sikre, at politiet har den fornødne hjemmel til at foretage det nødvendige legemsindgreb mod den pågældende fører eller rytter, der skal kontrolleres for spirituskørsel. Der henvises til pkt. 6.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Forslaget har for det andet til formål at tilvejebringe et grundlag for politiet til at vurdere, om der skal udtages blodprøve med henblik på konstatering af bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet. Dette vil f.eks. kunne ske ved anvendelse af såkaldte »hurtigttests«, der kan anvendes af personer uden laboratoriefaglig uddannelse efter behørig træning.

Efter den foreslåede bestemmelse får politiet adgang til at kræve en udåndings-, sput- eller svedprøve, som vil kunne anvendes til at konstatere, om der er grundlag for mistanke om overtrædelse af færdselslovens bestemmelser om kørsel under påvirkning af

stoffer, herunder den foreslåede nulgrænse, jf. lovforslagets § 1, nr. 3.

Det foreslås endvidere, at politiet får adgang til at kræve, at en fører eller rytter lader sine øjne besigtige. Denne del af den foreslåede bestemmelse vil kunne anvendes til at gennemføre undersøgelser af den pågældende fører eller rytters øjne, herunder pupiller, med henblik på at konstatere, om der er grundlag for mistanke om påvirkning af stoffer. Det forudsættes med den foreslåede bestemmelse, at politiet vil kunne anvende lys til undersøgelsen af den pågældendes øjne.

Med den foreslåede affattelse af bestemmelsen i § 55, stk. 1, 1. pkt., fastholdes det, at politiets beføjelser efter bestemmelsen er en almindelig adgang til at foretage de legemsindgreb, som er omfattet af bestemmelsen. Der kræves således ikke noget grundlag for mistanke om spirituskørsel eller kørsel under påvirkning af stoffer mod den pågældende for, at bestemmelsen kan finde anvendelse.

Der henvises til pkt. 6.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det forudsættes, at politiet foretager de angivne undersøgelser på stedet, dvs. i forbindelse med færdselskontrol på vejene. Politiet vil i den forbindelse f.eks. kunne forlange, at den pågældende afgiver prøve eller lader sig undersøge i en særlig bil med måleudstyr eller i en patruljevogn.

Det er ikke hensigten med den foreslåede bestemmelse i 1. pkt. at give politiet adgang til at indbringe personer til prøveafgivelse eller undersøgelser på f.eks. politistation eller hospital eller at give adgang til at tilbageholde den pågældende, indtil transportabelt måleapparat kommer til stede. Efter udvalgets opfattelse må indgreb af en sådan karakter forudsætte, at der er grundlag for at antage, at den pågældende har kørt spirituskørsel. Det foreslås på denne baggrund i 2. pkt., at politiet skal kunne indbringe en person til afgivelse af udåndingsprøve på f.eks. politistation eller hospital, hvis der er grund til at antage, at den pågældende har overtrådt færdselslovens § 53.

Det forudsættes med den foreslåede ændring, at justitsministeren med hjemmel i færdselslovens § 55, stk. 3, vil kunne fastsætte regler om krav til det udstyr, der skal anvendes til målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft (bevisalkometre). Som det fremgår af pkt. 3.2.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, har udvalget anbefalet, at der stilles krav om, at dette udstyr som minimum skal leve op til OIML's anbefalinger. Det er således hensigten i medfør af færdselslovens § 55, stk. 3, at fastsætte bestemmelser om udførelsen af udåndingsprøven, herunder

f.eks. bestemmelser om, at udåndingsprøve ikke må foretages før mindst 15 minutter efter, at personen sidst havde indtaget alkohol, at der i den enkelte sag bør foretages to af hinanden uafhængige målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften, og at afvisninger mellem de to målinger ikke må overstige OIML's anbefalinger.

Til nr. 6 (færdselslovens § 55, stk. 2)

Det foreslås at udvide politiets efterforskningsbeføjelser efter færdselslovens § 55, stk. 2, til også at kunne anvendes i forhold til efterforskning af overtrædelser af den foreslåede nulgrænse for kørsel med visse bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet, jf. lovforslagets § 1, nr. 3. Politiet vil herefter også have adgang til at fremstille en person til udtagelse af blod- og urinprøve eller til undersøgelse af en læge, hvis der er grund til at antage, at den pågældende har overtrådt den foreslåede § 54, stk. 1. Herudover indebærer forslaget ingen ændringer i politiets beføjelser efter bestemmelsen i færdselslovens § 55, stk. 2.

Til nr. 7 (færdselslovens § 60 a, stk. 1)

Forslaget er en konsekvens af, at overtrædelse af den foreslåede nulgrænse og overtrædelse af føreevnekriteriet i færdselslovens § 54, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, skal kunne medføre et kørselsforbud, jf. § 1, nr. 23.

Til nr. 8 og 9 (færdselslovens § 60 a, stk. 3, nr. 1 og 3)

Forslagene er konsekvenser af lovforslagets § 1, nr. 21, og indebærer ikke ændringer af indholdsmæssig betydning.

Til nr. 10 (færdselslovens § 117)

Det foreslås, at strafferammerne for overtrædelse af den foreslåede nulgrænse og føreevnekriteriet i færdselslovens § 54 så vidt muligt kommer til at svare til strafferammerne for spirituskørsel. Det foreslås endvidere, at overtrædelser af færdselslovens § 53 om spirituskørsel og overtrædelser af føreevnekriteriet og den foreslåede nulgrænse, tillægges fuldstændig indbyrdes gentagelsesvirkning i overensstemmelse med de retningslinjer, der gælder for gentagelsesvirkning af domme for spirituskørsel. Der henvises til pkt. 5.2.3 og 5.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Udgangspunktet for straf for overtrædelse af føreevnekriteriet og den foreslåede nulgrænse bliver herefter bøde, ligesom det er tilfældet for spirituskørsel. Straffen skal kunne stige til fængsel, når de forhold, der er omfattet af de gældende bestemmelser i færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 1-7, foreligger.

Det foreslås, at reglen i § 117, stk. 2, hvorefter straffen efter § 117, stk. 1, kan stige til fængsel i 1 år og 6 måneder, udvides til også at gælde, hvis føreren under særdeles skærpende omstændigheder har overtrådt føreevnekræteriet, jf. den foreslåede § 117, stk. 2, nr. 2. Det vil være nærliggende at anse betingelsen om særdeles skærpende omstændigheder for opfyldt, hvis den pågældende ved den kliniske undersøgelse er blevet fundet påvirket i middel grad eller derover.

Der henvises til pkt. 5.2.1 og 5.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Forslaget indeholder herudover som konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 1, den ændring af § 117, stk. 2, nr. 1, at straffen for spirituskørsel også skal kunne stige til fængsel i indtil 1 år og 6 måneder, hvis alkoholkoncentrationen i udåndingsluften under eller efter kørslen har oversteg 1,00 milligram pr. liter luft, 1,00 milligram pr. liter luft for alkoholkoncentrationen i udåndingsluften svarer til, at forholdet mellem alkoholkoncentrationen i blod og i udåndingsluft er 2.000:1, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1.

Endelig indeholder forslaget en redaktionel ændring af § 117, stk. 2, nr. 7, som en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 21. Denne del af forslaget har ikke indholdsmæssig betydning.

Til nr. 11 (færdselslovens § 117 b, stk. 1)

Efter færdselslovens § 117 b, stk. 1, udmåles bøder idømt efter § 117, stk. 1, under hensyntagen til den pågældendes indtægtsforhold på gerningstidspunktet og alkoholpromillen i blodet under eller efter kørslen.

Det foreslås som konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 1, at bøder for spirituskørsel skal udmåles under hensyntagen til den pågældendes indtægtsforhold på gerningstidspunktet og alkoholkoncentrationen i udåndingsluften under eller efter kørslen i de tilfælde, hvor der er foretaget måling af alkoholkoncentrationen i den pågældende førers udåndingsluft.

Det foreslås herudover, at niveauet for bødestraf for overtrædelser af den foreslåede nulgrænse og føreevnekræteriet i færdselslovens § 54, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, så vidt muligt skal svare til niveauet for bødestraf for spirituskørsel.

Det foreslås derfor, at § 117 b, stk. 1, affattes således, at også bøder for overtrædelser af føreevnekræteriet og den foreslåede nulgrænse, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, skal udmåles under hensyntagen til den pågældendes indtægtsforhold på gerningstidspunktet.

Det forudsættes, at bestemmelsen vil indebære, at der udmåles en bøde svarende til en halv månedsløn for overtrædelse af nulgrænsen (der kan være overtrådt, uden at der påvises nogen påvirkethed af det på-

gældende stof). En sådan bøde vil svare til bøden for spirituskørsel med en alkoholpromille på 0,51 i blodet.

Det forudsættes endvidere, at en bøde for overtrædelse af føreevnekræteriet som udgangspunkt udmåles til 1 måneds nettoløn. Det forudsættes, at denne strafposition vil kunne fraviges i skærpende retning i tilfælde, hvor det f.eks. er konstateret, at den pågældende har indtaget større mængder af et stof eller flere stoffer i kombination, og der således er tale om påvirkning i en grad svarende til spirituspåvirkning i middel grad eller derover.

Der henvises til pkt. 5.2.1 og 5.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 12 (færdselslovens § 117 d)

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 10. Dette forslag indebærer, at strafhjemmelen for overtrædelse af føreevnekræteriet i færdselslovens § 54 henføres til § 117.

Til nr. 13 og 14 (færdselslovens § 118, stk. 1, nr. 1, og § 118, stk. 2)

Forslagene er konsekvenser af lovforslagets § 1, nr. 3, og indebærer ikke ændringer af indholdsmæssig betydning.

Til nr. 15 (færdselslovens § 118, stk. 6)

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 21, og indebærer ikke ændringer af indholdsmæssig betydning.

Til nr. 16 (færdselslovens § 119, stk. 2-5)

Der foreslås visse ændringer af § 119, stk. 2, der indeholder bestemmelser om, hvornår der som udgangspunkt skal medvirke domsmænd i sager om overtrædelse af færdselsloven.

Efter den foreslåede § 119, stk. 2, nr. 1 skal domsmænd medvirke i sager, hvor der bliver spørgsmål om højere straf end bøde. Dette er en uændret videreførelse af den gældende bestemmelse i færdselslovens § 119, stk. 2, nr. 1. Bestemmelsen svarer i øvrigt til, hvad der følger af de almindelige regler i retsplejeloven om domsmænds medvirken i straffesager, jf. herved retsplejelovens § 686, stk. 2.

Efter den foreslåede § 119, stk. 2, nr. 2, skal domsmænd endvidere medvirke i sager, hvor der bliver spørgsmål om ubetinget frakendelse af førerretten efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 5. Forslaget indebærer en indskrænkning af den gældende bestemmelse i § 126, stk. 1, nr. 2, idet der efter denne bestemmelse skal medvirke domsmænd i alle sager, hvor der bliver spørgsmål om ubetinget frakendelse af førerretten.

Efter forslaget skal domsmænd alene medvirke i sager, hvor der bliver spørgsmål om ubetinget frakendelse af førerretten, fordi føreren forsætligt har voldt skade på andres person eller ting, forsætligt har fremkaldt nærliggende fare herfor eller i øvrigt har ført motordrevet køretøj på særlig hensynsløs måde. Der henvises til pkt. 7.2.2 og 7.3. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Efter den foreslåede § 119, stk. 2, nr. 3, skal domsmænd herudover medvirke i sager, som i øvrigt skønnes at være af særlig indgribende betydning for tiltalte eller af særlig offentlig interesse. Der er med en enkelt sproglig ændring tale om en videreførelse af den gældende bestemmelse i færdselslovens § 119, stk. 2, nr. 4. Bestemmelsen svarer i øvrigt til, hvad der følger af de almindelige regler i retsplejeloven om domsmænds medvirken i straffesager, jf. herved retsplejelovens § 686, stk. 2.

Forslaget til § 119, stk. 2, indebærer, at den gældende bestemmelse i § 119, stk. 2, nr. 3, ophæves. Efter denne bestemmelse skal der medvirke domsmænd i sager, hvor der bliver spørgsmål om pålæggelse af kørselsforbud, jf. færdselslovens § 127. Der henvises til pkt. 7.2.4 og 7.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Der foreslås endvidere visse ændringer af § 119, stk. 3, der indeholder regler om, at domsmænd ikke medvirker i de angivne sager om overtrædelse af færdselsloven. Den foreslåede bestemmelse er udformet som en undtagelse til den foreslåede bestemmelse i stk. 2. Dette indebærer, at der uanset reglerne i den foreslåede stk. 2 ikke skal medvirke domsmænd i en sag, hvis betingelserne i den foreslåede stk. 3 er opfyldt.

Efter den foreslåede § 119, stk. 3, nr. 1, skal domsmænd ikke medvirke i sager, der behandles efter reglerne i retsplejelovens § 831 om tilståelsessager. Dette er en uændret videreførelse af den gældende bestemmelse i færdselslovens § 119, stk. 3, nr. 1. Bestemmelsen svarer i øvrigt til, hvad der følger af de almindelige regler i retsplejeloven om domsmænds medvirken i straffesager, jf. herved retsplejelovens § 686, stk. 3, nr. 1.

Efter den foreslåede § 119, stk. 3, nr. 2, skal domsmænd endvidere ikke medvirke i sager om overtrædelse af færdselslovens § 53 om spirituskørsel. Forslaget indebærer en udvidelse af den gældende bestemmelse i § 119, stk. 3, nr. 3, idet der efter denne bestemmelse ikke skal medvirke domsmænd om overtrædelse af § 53, medmindre der er spørgsmål både om højere straf end bøde og om anvendelse af færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 7, og i ankesager at anken om-

fatter bedømmelsen af beviserne for tiltaltes skyld. Efter forslaget skal domsmænd slet ikke medvirke i sager om spirituskørsel. Der henvises til pkt. 7.2.3 og 7.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Efter den foreslåede § 119, stk. 3, nr. 3, skal domsmænd heller ikke medvirke i sager om overtrædelse af den foreslåede nulgrænse i færdselslovens § 54, stk. 1. Der henvises til pkt. 7.2.5 og 7.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Efter den foreslåede § 119, stk. 3, nr. 4, skal domsmænd herudover ikke medvirke i sager om overtrædelse af § 117 a om kørsel i frakendelsestiden. Dette er en uændret videreførelse af den gældende bestemmelse i færdselslovens § 119, stk. 3, nr. 2.

Det foreslås herudover at ændre færdselslovens § 119, stk. 4.

Efter retsplejelovens § 731, stk. 1, litra d, skal der under visse betingelser beskikkes en forsvarer, når tiltale er rejst i sager, der skal behandles under medvirken af bl.a. domsmænd. Det samme gælder – hvis tiltale begæres det – når tiltale er rejst i sager, i hvilke der bliver spørgsmål om højere straf end bøde, jf. § 731, stk. 1, litra e, jf. stk. 2. I disse tilfælde følger det således af retsplejelovens almindelige regler, at der skal ske forsvarerbeskikkelse.

Det foreslås som konsekvens af de foreslåede ændringer af reglerne om domsmænds medvirken i sager om overtrædelse af færdselsloven, at der – hvis tiltalte fremsætter begæring herom – i byretten beskikkes forsvarer i sager, hvor der bliver tale om (betinget eller ubetinget) frakendelse af førerretten eller kørselsforbud, og der ikke medvirker domsmænd. Endvidere foreslås det, at der udover i sager om spirituskørsel – hvis tiltalte fremsætter begæring herom – i byretten også beskikkes forsvarer i sager om overtrædelse af den foreslåede nulgrænse. Med forslaget vil der kunne ske forsvarerbeskikkelse i de sager, hvor der efter forslaget ikke længere skal medvirke domsmænd.

Det foreslås endelig af lovtekniske grunde at udskille den gældende § 119, stk. 4, sidste pkt., til et nyt stk. 5.

Til nr. 17 (færdselslovens § 119 a, stk. 1)

Det foreslås, at færdselslovens § 119 a om udenretslig tilkendegivelse også skal finde anvendelse i forhold til sager om betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten som følge af overtrædelse af den foreslåede nulgrænse og overtrædelse af foreevnekriteriet i færdselslovens § 54, jf. lovforslagets § 1, nr. 3.

Der henvises til pkt. 5.2.5 og 5.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 18 (færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 7)

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 19, og indebærer ikke ændringer af indholdsmæssig betydning.

Til nr. 19 (færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 8)

Det foreslås, at der indsættes en bestemmelse, som indebærer, at en fører, der har gjort sig skyldig i en overtrædelse af den foreslåede nulgrænse eller en overtrædelse af føreevnekriteriet i færdselslovens § 54, der ikke er omfattet af den foreslåede § 126, stk. 1, nr. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 21, betinget skal frakendes retten til at føre motordrevet køretøj.

Der henvises til pkt. 5.2.2 og 5.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 20 (færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1)

Efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1, skal føreren af et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, ubetinget frakendes retten til at føre et sådant køretøj, hvis føreren har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en alkoholkoncentration i blodet under eller efter kørslen over 1,20 promille.

Det foreslås som konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 1, at der også skal ske ubetinget frakendelse af førerretten i tilfælde, hvor føreren af et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en alkoholkoncentration i udåndingsluften over 0,60 milligram pr. liter. 0,60 milligram pr. liter luft svarer til, at forholdet mellem alkoholkoncentrationen i blod og i udåndingsluft er 2.000:1, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, samt pkt. 3.2.2 og 3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 21 (færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 2)

Det foreslås, at der indsættes en bestemmelse, som indebærer, at en fører af et motordrevet køretøj, der under skærpende omstændigheder har gjort sig skyldig i overtrædelse af føreevnekriteriet i færdselslovens § 54 ubetinget skal frakendes førerretten. Det vil være nærliggende at anse betingelsen om skærpende omstændigheder for opfyldt, hvis den pågældende ved den kliniske lægeundersøgelse er blevet fundet påvirket i let grad eller derover.

Der henvises til pkt. 5.2.2 og 5.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 22 (færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 5, der bliver nr. 6)

Bestemmelsen i færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 5, der bliver nr. 6, indebærer, at retten til at føre motordrevet køretøj skal frakendes ubetinget, hvis føreren

har gjort sig skyldig i flere forhold, der i medfør af de opregnede bestemmelser hver for sig ville kunne medføre betinget frakendelse af førerretten. I den forbindelse foreslås det, at også overtrædelse af den foreslåede nulgrænse eller føreevnekriteriet, der efter den foreslåede § 125, stk. 1, nr. 8, jf. lovforslagets § 1, nr. 19, vil kunne medføre betinget frakendelse af førerretten, skal være omfattet af bestemmelsen. En sådan overtrædelse vil således i kombination med andre overtrædelser som f.eks. spirituskørsel, der i sig selv medfører betinget frakendelse af førerretten, efter forslaget kunne medføre ubetinget frakendelse af førerretten.

Til nr. 23 (færdselslovens § 127, stk. 1)

Det foreslås, at overtrædelse af den foreslåede nulgrænse og overtrædelse af føreevnekriteriet i færdselslovens § 54, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, skal kunne medføre et kørselsforbud i stedet for en betinget frakendelse af førerretten. Kørselsforbud træder efter færdselslovens § 127 i stedet for en betinget frakendelse af førerretten, hvis den pågældende forseelse bliver begået inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af førerret.

Forslaget indebærer, at der også vil kunne gives kørselsforbud for forseelser, som er omfattet af den foreslåede § 125, stk. 1, nr. 8, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 19, og § 126, stk. 2, jf. den foreslåede § 126, stk. 1, nr. 2, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 21.

Til nr. 24 (færdselslovens § 128, stk. 2)

Forslaget indebærer, at ubetinget frakendelse som følge af, at føreren under skærpende omstændigheder har overtrådt føreevnekriteriet i færdselslovens § 54, ligesom ubetinget frakendelse på grund af spirituskørsel skal ske for et tidsrum af mindst 3 år.

Der henvises til pkt. 5.2.2 og 5.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 25 (færdselslovens § 133 a)

Efter færdselslovens § 133 a, stk. 1, kan der ved grove eller gentagne overtrædelser af færdselsloven ske konfiskation af det ved overtrædelser anvendte motordrevne køretøj, hvortil der kræves kørekort, hvis det må anses for påkrævet for at forebygge yderligere overtrædelser af færdselsloven. Der kan endvidere under visse betingelser ske konfiskation af den pågældendes køretøj, selv om dette ikke er anvendt ved overtrædelser.

Det følger af den gældende bestemmelse i færdselslovens § 133 a, stk. 2, at konfiskation skal ske, hvis ejeren af køretøjet har gjort sig skyldig i spirituskørsel

med en promille på over 1,20, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten, og den pågældende to gange tidligere inden for de seneste 3 år, før det nye forhold er begået, har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en promille over 1,20, der har medført ubetinget frakendelse af førerretten.

Det foreslås som konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 1, at der også skal ske konfiskation i tilfælde, hvor ejeren af køretøjet i det foreliggende tilfælde eller i de tidligere tilfælde har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en alkoholkoncentration i udåndingsluften over 0,60 milligram pr. liter. 0,60 milligram pr. liter luft for alkoholkoncentrationen i udåndingsluften svarer til, at forholdet mellem alkoholkoncentrationen i blod og i udåndingsluft er 2.000:1. Der henvises til pkt. 3.2.2 og 3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås herudover, at bestemmelsen i færdselslovens § 133 a, stk. 2, også kommer til at omfatte tilfælde, hvor en person har gjort sig skyldig i overtrædelse under skærpente omstændigheder af føreevne-kriteriet i færdselslovens § 54, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten, jf. herved lovforslagets § 1, nr. 21.

Forslaget vil således indebære, at der under de i bestemmelsen angivne betingelser skal ske konfiskation, både hvis ejeren af køretøjet har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en promille over 1,20 eller en alkoholkoncentration i udåndingsluften over 0,60 milligram pr. liter luft, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten, eller hvis ejeren af køretøjet har begået en overtrædelse under skærpente omstændigheder af føreevnekriteriet, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten.

Det er efter den foreslåede bestemmelse en betingelse, at den pågældende to gange tidligere inden for de seneste 3 år, før det nye forhold er begået, enten har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en promille over 1,20 eller en alkoholkoncentration i udåndingsluften over 0,60 milligram pr. liter luft, der har medført ubetinget frakendelse af førerretten, eller har gjort sig skyldig i overtrædelse under skærpente omstændigheder af føreevnekriteriet, der har medført ubetinget frakendelse af førerretten. Forslaget indebærer således, at de nævnte afgørelser om såvel spirituskørsel som overtrædelser af føreevnekriteriet, vil have indbyrdes gentagelsesvirkning i forhold til den foreslåede bestemmelse.

Forslaget indebærer endvidere, at den hidtidige bestemmelse i færdselslovens § 133 a, stk. 1, 2. pkt., udskilles til et nyt stk. 2 i færdselslovens § 133 a.

Der henvises til pkt. 5.2.4 og 5.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2007.

Lovændringen får – for så vidt angår straffastsættelse – virkning for alle sager, der ikke er endelig afgjort ved lovens ikrafttræden, jf. straffelovens § 3, stk. 1.

Det følger af reglerne i straffelovens § 3, stk. 1, at de foreslåede skærper af straffen kun finder anvendelse på forhold, der er begået efter lovens ikrafttræden.

Sager, som er pådømt i byretten før lovens ikrafttræden, og som pådømmes i landsretten efter lovens ikrafttræden, vil skulle afgøres endeligt efter de nye regler, der ikke var gældende ved pådømmelsen i første instans. Straffen må dog ikke blive strengere end efter de tidligere regler, jf. straffelovens § 3, stk. 1.

Endvidere finder princippet i straffelovens § 3, stk. 1, anvendelse i forhold til reglerne om gentagelsesvirkning af overtrædelse af de foreslåede bestemmelser i § 54, stk. 1 og 2, hvis den foreliggende overtrædelse er begået inden lovens ikrafttræden. Afgørelsen må således ikke blive strengere end den, der ville følge af de regler, som var gældende på gerningstidspunktet.

For så vidt angår frakendelse af førerretten og konfiskation følger det af straffelovens § 4, stk. 2, at frakendelse af førerretten kun kan ske, når dette også var hjemlet ved den lovgivning, som var gældende ved handlingens foretagelse. Heraf følger, at der heller ikke kan idømmes en strengere frakendelses- eller konfiskationssanktion end den, der kunne være idømt efter de regler, der var gældende på gerningstidspunktet.

Det bemærkes, at hvor forhøjet straf eller andre retsfølger er foreskrevet i gentagelsestilfælde, kommer afgørelser, der er truffet i henhold til tidligere ret, i betragtning efter deres indhold lige med afgørelser efter den lov, i henhold til hvilken den foreliggende handling bedømmes, jf. straffelovens § 5.

Det foreslås i *stk. 2*, at ændringerne af færdselslovens § 119, der vedrører domsmænds medvirken og forsvarerbeskikkelse i færdselssager, skal finde anvendelse i straffesager om overtrædelse af færdselsloven, hvor der efter lovens ikrafttræden rejses tiltale i første instans. Forslaget indebærer, at straffesager om overtrædelse af færdselsloven, hvor der inden lovens ikrafttræden er rejst tiltale i første instans, færdigbehandles efter de hidtil gældende regler, og appel sker i givet fald også efter de hidtil gældende regler.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1100 af 8. november 2006, som ændret ved lov nr. 1560 af 20. december 2006, § 1 i lov nr. 1565 af 20. december 2006 og § 2 i lov nr. 106 af 7. februar 2007, foretages følgende ændringer:

§ 53. For spirituskørsel straffes den, som fører eller forsøger at føre et motordrevet køretøj efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen overstiger 0,50 promille.

Stk. 2. ...

Sygdом, spirituspåvirkning m.v.

§ 54. Et motordrevet køretøj må ikke føres eller forsøges ført af nogen, som på grund af sygdom, svækkelse, overanstrengelse, mangel på søvn, påvirkning af opstemmende eller bedøvende midler eller af lignende årsager befinder sig i en sådan tilstand, at han er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde.

1. I § 53, *stk. 1*, indsættes efter »0,50 promille«: »), eller at alkoholkoncentrationen i udåndingsluften under eller efter kørslen overstiger 0,25 milligram pr. liter luft«.

2. *Overskriften* til § 54 affattes således:

»Kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer, sygdom m.v.«

3. § 54, *stk. 1*, ophæves, og i stedet indsættes:

»Et motordrevet køretøj må ikke føres eller forsøges ført af nogen, hvis blod under eller efter kørslen indeholder bevidsthedspåvirkende stoffer, som efter regler fastsat af justitsministeren er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden. Denne bestemmelse finder dog ikke anvendelse for stoffer, som den pågældende har indtaget i henhold til og i overensstemmelse med en lovlig recept.

Bilag til f. t. l. vedr. færdselsloven

Gældende formulering

Stk. 2. Cykel, hestekøretøj eller hest må ikke føres eller forsøges ført af nogen, der af de foran nævnte grunde eller som følge af påvirkning af spiritus befinder sig i en sådan tilstand, at han er ude af stand til at føre køretøjet eller hesten på betryggende måde.

Stk. 3. Det er forbudt at overlade føringen af et køretøj eller en hest til en person, der af de i stk. 1 nævnte grunde eller på grund af påvirkning af spiritus befinder sig i en sådan tilstand, at han er ude af stand til at føre køretøjet eller hesten på betryggende måde.

Stk. 4. ...

§ 55. Politiet kan til enhver tid kræve, at føreren af et køretøj eller en rytter foretager udåndingsprøve.

Stk. 2. Politiet kan fremstille en person til udtagelse af blod- og urinprøve, hvis der er grund til at antage, at han har overtrådt § 53 eller § 54, stk. 1 eller 2, eller han nægter eller ikke er i stand til at medvirke til en udåndingsprøve. Angår mistanken andre forhold end spirituspåvirkning, kan politiet tillige fremstille den pågældende til undersøgelse af en læge. Det samme gælder ved mistanke om spirituspåvirkning, når særlige omstændigheder taler derfor.

Stk. 3. ...

§ 60 a. Er kørselsforbud pålagt i medfør af § 127 for forhold omfattet af § 125, stk. 1, nr. 1-3 eller 8, eller stk. 3, kan førerretten kun gengives, hvis føreren forinden har gennemført fornyet, særlig køreundervisning og har bestået en kontrollerende køreprøve.

Stk. 2. ...

Stk. 3. For at generhverve førerretten skal fornyet, særlig køreundervisning være gennemført og kontrollerende køreprøve bestået, hvis føreren inden for de første tre år efter førstegangserhvervelse af førerret har begået en forseelse, for hvilken førerretten er frakendt ubetinget

- 1) i medfør af § 126, stk. 1, nr. 4,
- 2) ...

Lovforslaget

Stk. 2. Et motordrevet køretøj må endvidere ikke føres eller forsøges ført af nogen, som på grund af sygdom, svækkelse, overanstrengelse, mangel på søvn, påvirkning af opstemmende eller bedøvende midler eller af lignende årsager befinder sig i en sådan tilstand, at han eller hun er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

4. I § 54, stk. 2, der bliver stk. 3, ændres »af de foran nævnte grunde« til: »af de grunde, der er nævnt i stk. 2,«, og i § 54, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres »stk. 1« til: »stk. 2«.

5. § 55, stk. 1, affattes således:

»Politiet kan til enhver tid kræve, at føreren af et køretøj eller en rytter afgiver udåndings-, spytt- eller svedprøve eller lader sine øjne besigtige. Politiet kan forlange, at en person afgiver udåndingsprøve på et andet sted, end hvor den pågældende er antruffet, hvis der er grund til at antage, at den pågældende har overtrådt § 53.«

6. I § 55, stk. 2, 1. pkt., ændres »§ 54, stk. 1 eller 2,« til: »§ 54, stk. 1, 2 eller 3,«.

7. I § 60 a, stk. 1, ændres »§ 125, stk. 1, nr. 1-3 eller 8,« til: »§ 125, stk. 1, nr. 1-3, 8 eller 9,«.

8. I § 60 a, stk. 3, nr. 1, ændres »§ 126, stk. 1, nr. 4,« til: »§ 126, stk. 1, nr. 5,«.

Gældende formulering

- 3) som følge af, at føreren har gjort sig skyldig i forhold, der er omfattet af § 125, stk. 1, nr. 1-3, eller stk. 3, der medfører en ubetinget frakendelse af førerretten i medfør af § 126, stk. 1, nr. 6 eller 8.

§ 117. Spirituskørsel med motorkøretøj, stor knallert, traktor eller motorredskab straffes med bøde, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Straffen efter stk. 1 kan stige til fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis

- 1) alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen har oversteget 2,00 promille,
- 2) føreren findes skyldig i flere tilfælde af spirituskørsel,
- 3) føreren tidligere er frakendt førerretten betinget som følge af spirituskørsel og det nye forhold er begået inden 3 år efter, at den tidligere afgørelse blev endelig,
- 4) føreren tidligere er pålagt kørselsforbud efter § 127 som følge af spirituskørsel og det nye forhold er begået inden 3 år efter, at afgørelsen om kørselsforbuddet blev endelig,
- 5) føreren tidligere er frakendt førerretten ubetinget som følge af spirituskørsel og det nye forhold er begået inden 5 år efter udløbet af frakendelsestiden,
- 6) spirituskørslen er foregået ved uberettiget brug af et motorkøretøj, en stor knallert, en traktor eller et motorredskab, jf. straffelovens § 293, stk. 1, og § 293 a, eller
- 7) føreren findes skyldig i forhold, der er omfattet af § 125, stk. 1, nr. 1-4, eller § 126, stk. 1, nr. 2.

Lovforslaget

9. I § 60 a, stk. 3, nr. 3, ændres »§ 126, stk. 1, nr. 6 eller 8« til: »§ 126, stk. 1, nr. 7 eller 9«.

10. § 117 affattes således:

»§ 117. Spirituskørsel med motorkøretøj, stor knallert, traktor eller motorredskab og overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, straffes med bøde, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Straffen efter stk. 1 kan stige til fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis

- 1) alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen har oversteget 2,00 promille, eller alkoholkoncentrationen i udåndingsluften under eller efter kørslen har oversteget 1,00 milligram pr. liter luft,
- 2) føreren under særdeles skærpende omstændigheder har overtrådt færdselslovens § 54, stk. 2,
- 3) føreren findes skyldig i flere tilfælde af spirituskørsel eller overtrædelse af § 54, stk. 1 eller 2,
- 4) føreren tidligere er frakendt førerretten betinget som følge af spirituskørsel eller overtrædelse af § 54, stk. 1 eller 2, og det nye forhold er begået inden 3 år efter, at den tidligere afgørelse blev endelig,
- 5) føreren tidligere er pålagt kørselsforbud efter § 127 som følge af spirituskørsel eller overtrædelse af § 54, stk. 1 eller 2, og det nye forhold er begået inden 3 år efter, at afgørelsen om kørselsforbuddet blev endelig,
- 6) føreren tidligere er frakendt førerretten ubetinget som følge af spirituskørsel eller overtrædelse af § 54, stk. 1 eller 2, og det nye forhold er begået inden 5 år efter udløbet af frakendelsestiden,
- 7) spirituskørslen eller overtrædelsen af § 54, stk. 1 eller 2, er foregået ved uberettiget brug af et motorkøretøj, en stor knallert, en traktor eller et motorredskab, jf. straffelovens § 293, stk. 1, og § 293 a, eller

Gældende formulering

§ 117 b. Bøder idømt efter § 117, stk. 1, udmåles under hensyntagen til den pågældendes indtægtsforhold på gerningstidspunktet og alkoholpromillen i blodet under eller efter kørslen.

Stk. 2. ...

§ 117 d. Overtrædelse af § 9, stk. 1, § 54, stk. 1, § 56, stk. 1, § 62, stk. 1, og § 63 a straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 1 år. Ved udmåling af bøde for overtrædelse af § 56, stk. 1, og § 63 a tages særligt hensyn til størrelsen af en opnået eller tilsigtet økonomisk fordel. Er overtrædelsen af § 56, stk. 1, begået under kørsel med et køretøj omfattet af § 43, stk. 1 eller 2, udmåles en skærpet bøde.

§ 118. Med bøde, jf. dog stk. 6, straffes den, der:

1) overtræder § 3, stk. 1 og 2, §§ 4-8, § 9, stk. 2, § 10, § 12, §§ 14-52, § 54, stk. 2-4, § 55 a, stk. 1, § 60, stk. 5, § 60 a, stk. 5, § 62, stk. 2 og 3, §§ 63-65, § 67, § 70, stk. 1 og 2, § 72, §§ 74-75, §§ 80-81, § 82, § 83 a, § 84, stk. 2, §§ 86-88, §§ 97-99 og § 105,

2) ...

3) ...

Stk. 2. Ved fastsættelsen af bøder for overtrædelse af § 4, stk. 1, § 5, § 14, stk. 1 og 2, § 15, stk. 1-4, § 16, § 17, stk. 1, §§ 18-29, §§ 31-36, § 37, stk. 4, § 41, §§ 44-49, § 50, stk. 2 og 3, §§ 51 og 52, § 54, stk. 2-4, § 62, stk. 3, § 63, stk. 1 og 2, § 64, § 67, § 70, stk. 1 og 2, §§ 80-81, § 82, § 83 a, § 84, stk. 2, og §§ 87 og 88 udmåles en skærpet bøde. Der udmåles ligeledes en skærpet bøde ved overtrædelse af § 65, når overtrædelsen vedrører et køretøj omfattet af § 43, stk. 1 eller 2.

Stk. 3. ...

Stk. 4. ...

Stk. 5. ...

Lovforslaget

8) føreren findes skyldig i forhold, der er omfattet af § 125, stk. 1, nr. 1-4, eller § 126, stk. 1, nr. 3.«

11. § 117 b, stk. 1, affattes således:

»Bøder idømt efter § 117, stk. 1, udmåles under hensyntagen til den pågældendes indtægtsforhold på gerningstidspunktet. Ved udmåling af bøder for spirituskørsel skal der endvidere tages hensyn til alkoholkoncentrationen i blodet eller i udåndingsluften under eller efter kørslen.«

12. I § 117 d udgår »§ 54, stk. 1,«.

13. I § 118, stk. 1, nr. 1, ændres »§ 54, stk. 2-4,« til: »§ 54, stk. 3-5,«.

14. I § 118, stk. 2, 1. pkt., ændres »§ 54, stk. 2-4,« til: »§ 54, stk. 3-5,«.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 6. Straf efter stk. 1 kan under de i § 126, stk. 1, nr. 4, nævnte omstændigheder stige til fængsel indtil 1 år.

15. I § 118, stk. 6, ændres »§ 126, stk. 1, nr. 4,« til: »§ 126, stk. 1, nr. 5,«.

§ 119. ...

Stk. 2. Domsmand medvirker, jf. dog stk. 3, i sager,

- 1) hvor der bliver spørgsmål om højere straf end bøde,
- 2) hvor der bliver spørgsmål om ubetinget frakendelse af førerretten,
- 3) hvor der bliver spørgsmål om pålæggelse af et kørselsforbud, jf. § 127,
- 4) i sager, som i øvrigt skønnes at være af særlig indgribende betydning for tiltalte eller af særlig offentlig interesse.

Stk. 3. Domsmand medvirker ikke i sager, der

- 1) behandles efter reglerne i retsplejelovens § 831,
- 2) vedrører overtrædelse af § 117 a, eller
- 3) vedrører overtrædelse af § 53, medmindre der er spørgsmål både om højere straf end bøde og om anvendelse af færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 7, og i ankesager at anken omfatter bedømmelsen af beviserne for tiltaltes skyld.

Stk. 4. Offentlig forsvarer beskikkes efter reglerne i retsplejelovens §§ 731 og 732. Såfremt tiltalte fremsætter begæring herom, beskikkes i byretten tillige offentlig forsvarer

- 1) i sager, hvor der bliver spørgsmål om betinget frakendelse af førerretten og
- 2) i sager om overtrædelse af § 53, hvor der ikke medvirker domsmænd.

Tiltalte skal vejledes om adgangen til forsvarerbeskikkelse.

16. § 119, stk. 2-4 ophæves, og i stedet indsættes:

»*Stk. 2.* Domsmand medvirker, jf. dog stk. 3, i sager,

- 1) hvor der bliver spørgsmål om højere straf end bøde,
- 2) hvor der bliver spørgsmål om ubetinget frakendelse af førerretten efter § 126, stk. 1, nr. 5,
- 3) som i øvrigt skønnes at være af særlig indgribende betydning for tiltalte eller af særlig offentlig interesse.

Stk. 3. Domsmand medvirker uanset reglerne i stk. 2 ikke i sager, der

- 1) behandles efter reglerne i retsplejelovens § 831,
- 2) vedrører overtrædelse af § 53,
- 3) vedrører overtrædelse af § 54, stk. 1, eller
- 4) vedrører overtrædelse af § 117 a.

Stk. 4. Offentlig forsvarer beskikkes efter reglerne i retsplejelovens § 731 og 732. Hvis tiltalte fremsætter begæring herom, beskikkes i byretten tillige offentlig forsvarer

- 1) i sager, hvor der bliver spørgsmål om frakendelse af førerretten eller kørselsforbud, og der ikke medvirker domsmænd, og
- 2) i sager om overtrædelse af § 53 eller § 54, stk. 1.

Stk. 5. Tiltalte skal vejledes om adgangen til forsvarerbeskikkelse.«

Gældende formulering

§ 119 a. Hvis en sag efter § 125, stk. 1, nr. 2-7, § 125, stk. 2 eller 3, eller § 126, stk. 1, nr. 1-3, ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde, kan anklagemyndigheden i stedet for at indlevere anklageskrift til retten tilkendegive sigtede, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, såfremt sigtede erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde samt vedtager kørselsforbud, betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten i et i tilkendegivelsen nærmere angivet tidsrum.

Stk. 2. ...

§ 125. Føreren af et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, skal betinget frakendes retten til at føre et sådant køretøj, hvis

- 1) ...
- 2) ...
- 3) ...
- 4) ...
- 5) ...
- 6) ...
- 7) føreren har gjort sig skyldig i spirituskørsel, der ikke er omfattet af § 126, stk. 1, nr. 1, eller
- 8) frakendelse findes begrundet ved beskaffenheden af den begåede forseelse, og hvad der i øvrigt foreligger oplyst om tiltaltes forhold som fører af motordrevet køretøj.

§ 126. Føreren af et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, skal ubetinget frakendes retten til at føre et sådant køretøj, hvis føreren

Lovforslaget

17. I § 119 a, stk. 1, ændres »§ 125, stk. 1, nr. 2-7, § 125, stk. 2 eller 3, eller § 126, stk. 1, nr. 1-3« til: »§ 125, stk. 1, nr. 2-8, § 125, stk. 2 eller 3, eller § 126, stk. 1, nr. 1-4«.

18. I § 125, stk. 1, nr. 7, udgår »eller«.

19. I § 125, stk. 1, indsættes efter nr. 7 som nyt nummer:

»8) føreren har gjort sig skyldig i en overtrædelse af § 54, stk. 1, eller en overtrædelse af § 54, stk. 2, der ikke er omfattet af § 126, stk. 1, nr. 2, eller«.

Nr. 8 bliver herefter nr. 9.

Gældende formulering

- 1) har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en alkoholkoncentration i blodet under eller efter kørslen over 1,20 promille,
- 2) ulovligt har ført køretøjet uden hastighedsbegrænser eller føreren har foretaget et uautoriseret, konstruktivt indgreb i køretøjets hastighedsbegrænser eller dens forbindelser eller føreren vidste eller burde have vidst, at der er foretaget et sådant indgreb, eller hvis føreren har betjent køretøjet på en sådan måde, at hastighedsbegrænseren gøres uvirksom,
- 3) ...
- 4) ...
- 5) har gjort sig skyldig i flere forhold, der hver for sig er omfattet af § 125, stk. 1, nr. 1-7, eller stk. 2 eller 3, dog således at frakendelse for flere forhold alene omfattet af § 125, stk. 1, nr. 5, kun sker ubetinget, hvis forholdene er begået i forbindelse med mere end ét kørselsforløb,
- 6) ...

§ 127. Hvis en forseelse omfattet af § 125, stk. 1, nr. 1-3, 7 eller 8, § 125, stk. 3, eller § 126, stk. 2, jf. § 126, stk. 1, nr. 1, bliver begået inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af førerret, træder et kørselsforbud i stedet for en betinget frakendelse. Ved et kørselsforbud inddrages førerens ret til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, indtil særlig køreundervisning eller A/T-kursus, jf. § 60 a, stk. 1 og 2, er gennemført og kontrollerende køreprøve er bestået.

§ 128. ...

Stk. 2. Ubetinget frakendelse som følge af spirituskørsel sker for et tidsrum af mindst 3 år.

Stk. 3. ...

Lovforslaget

20. I § 126, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »1,20 promille«: »eller en alkoholkoncentration i udåndingsluften under eller efter kørslen over 0,60 milligram pr. liter luft«.

21. I § 126, stk. 1, indsættes efter nr. 1 som nyt nummer:

»2) under skærpende omstændigheder har gjort sig skyldig i overtrædelse af § 54, stk. 2,«.

Nr. 2-8 bliver herefter nr. 3-9.

22. I § 126, stk. 1, nr. 5, der bliver nr. 6, ændres »§ 125, stk. 1, nr. 1-7,« til: »§ 125, stk. 1, nr. 1-8,«.

23. I § 127, 1. pkt., ændres »§ 125, stk. 1, nr. 1-3, 7 eller 8, § 125, stk. 3, eller § 126, stk. 2, jf. § 126, stk. 1, nr. 1,« til: »§ 125, stk. 1, nr. 1-3, 7-8 eller 9, § 125, stk. 3, eller § 126, stk. 2, jf. § 126, stk. 1, nr. 1 eller 2,«.

24. I § 128, stk. 2, indsættes efter »spirituskørsel«: »eller overtrædelse af § 54, stk. 2, der er omfattet af § 126, stk. 1, nr. 2,«.

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 133 a. ...**

Stk. 2. Konfiskation skal ske, hvis ejeren af køretøjet har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en promille over 1,20, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten, og den pågældende to gange tidligere inden for de seneste 3 år, før det nye forhold er begået, har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en promille over 1,20, der har medført ubetinget frakendelse af førerretten. Konfiskation skal ske, selv om køretøjet ikke er anvendt ved den aktuelle overtrædelse.

Stk. 3. ...

25. § 133 a, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

- »*Stk. 2.* Konfiskation skal ske, hvis
- 1) ejeren af køretøjet har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en promille over 1,20 eller en alkoholkoncentration i udåndingsluften over 0,60 milligram pr. liter luft, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten, eller overtrædelse under skærpende omstændigheder af § 54, stk. 2, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten, og
 - 2) den pågældende to gange tidligere inden for de seneste 3 år før, det nye forhold er begået, har gjort sig skyldig i forhold som nævnt i nr. 1, der har medført ubetinget frakendelse af førerretten.

Stk. 3. Konfiskation efter stk. 2 skal ske, selv om køretøjet ikke er anvendt ved den aktuelle overtrædelse.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2007.

Stk. 2. Færdselslovens § 119, stk. 2-5, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 16, finder anvendelse i straffesager, hvor der efter lovens ikrafttræden rejses tiltale i første instans.

Til lovforslag nr. L 180. Skriftlig fremsættelse (14. marts 2007)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven (Alkoholkoncentration i udåndingsluft, nulgrænse for euforiserende stoffer m.v.).

(Lovforslag nr. L 180).

Lovforslaget indebærer, at det fremover bliver muligt at anvende målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft som bevis i sager om spirituskørsel.

Lovforslaget indebærer endvidere, at den gældende bestemmelse i færdselsloven om kørsel under påvirkning af andet end alkohol suppleres med en såkaldt nulgrænse for visse bevidstheds-påvirkende stoffer. Den foreslåede nulgrænse vil indebære, at det bliver strafbart at føre eller forsøge at føre motordrevet køretøj for personer, hvis blod indeholder bevidsthedspåvirkende stoffer, som er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden. Det gælder – i modsætning til efter de gældende regler – uanset om det i det konkrete tilfælde kan bevises, at den pågældende har været ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde. Nulgrænsen skal efter forslaget ikke gælde for stoffer, som føreren har indtaget i overensstemmelse med en lovlig recept, idet sådanne tilfælde dog fortsat vil være omfattet af den gældende bestemmelse om straf for den, der i det konkrete tilfælde har været ude

af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde.

Det foreslås endvidere, at sanktionerne (straf, frakendelse af føreret og konfiskation) for kørsel under påvirkning af andet end alkohol skærpes, således at sanktionerne for overtrædelse af den gældende regel om kørsel under påvirkning af andet end alkohol og den foreslåede nulgrænse tilnærmes sanktionerne for spirituskørsel.

I forlængelse af forslagene om at anvende målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft som bevis i sager om spirituskørsel og om revision af reglerne for kørsel under påvirkning af andet end alkohol foreslås en justering af færdselslovens regler om politiets efterforskningsbeføjelser. Forslaget skal bl.a. gøre det muligt for politiet at anvende spyt- og svedprøver samt øjenbesigtigelse med henblik på at konstatere mistanke om påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer i forbindelse med kørsel.

Det foreslås herudover at gennemføre en forenkling af færdselslovens regler om domsmænds deltagelse i færdselssager, således at visse sagstyper undtages fra kravet om medvirken af domsmænd.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.